4-МАЙ 1992

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 78 (8.020) ◆ 1992 йил ◆ 21 апрель, сешанба ◆ Нархи 1 сўм

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

БЕЛГИЛАНГАН ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАР, ЧЕГАРА ВА ИЧКИ ҚЎШИНЛАР САФЛАРИДАН ЗАҲИРАГА БЎШАТИШ ҲАМДА ФУҚАРОЛАРНИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ВА МУҚОБИЛ ХИЗМАТГА НАВБАТДАГИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

1991 йил 31 августда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллиги асослари тўғрисида»ги қонунга ҳамда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида қатнашувчи давлатлар бошлиқлари кенгашининг 1992 йил 14 февралда Минскда ва 1992 йил 20 мартда Киевда тузилган битимларга мувофиқ Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Белгиланган ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатини ўтаган муддатли хизматдаги ҳарбий хизматчилар Қуролли Кучлар, чегара қўшинлари ва Ўзбекистон Республикаси ички қўшинлари сафларидан заҳирага бўшатилсин.

2. Ўзбекистон Республикасининг 1965—1974 йилларда туғилган, чақириқ кунигача 18 ёшга тўлган ҳамда кечиктириш ҳуқуқи бўлмаган фуқаролари 1992 йил май-июнь ойларида ҳақиқий ҳарбий ва муқобил хизматга чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги (ўртоқ Аҳмедов) фуқароларни Ўзбекистон Республикаси ҳарбий қисмлари ва Қуролли Кучлари қўшилмаларида, Ўзбекистон Республикаси миллий гвардияси бригадасида, Ўзбекистон Республикаси Миллий хавфсизлик ташкилоти чегара қўшинларида, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлари вазирлигининг ички қўшинларида ҳамда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган стратегия кучларида хизмат қилиш учун бу қисмларни тузишнинг экстериториал қоидасини ҳисобга олиб, ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирсин.

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ихтиёрий равишда ёки тегишли битимга биноан ҳарбий хизматга чақирилиб, уларнинг МДҲга аъзо бўлган давлатлар ҳудудида жойлашган бирлашган Қуролли Кучларнинг стратегик кучлари қисмларига (Ўзбекистондан ташқарига), шунингдек Ғарбий ва Шимолий қўшинлар гуруҳига, Ҳарбий Денгиз флотига (Қора Денгиз флоти билан Каспий флотилияси бундан мустасно) юборилишига рухсат этилсин.

Олий ҳарбий ўқув юртларига кирувчилар доираси аниқлансин, Халқ таълими вазирлиги (ўртоқ Йўлдошев), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоятларнинг ҳокимиятлари ва Тошкент шаҳрининг ҳокимияти эса энг яхши йигитлар танланиб, улар ҳарбий ўқув юртларига юборилиши учун зарур тадбирларни амалга оширсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгашининг раиси, вилоят, шаҳар ва район ҳокимлари чақириқ комиссияларини тузиб, ўз ўринбосарларидан бирини бундай комиссияга раис этиб тайинласинлар, чақириқ даври учун зарур миқдорда техник ходимлар ва автотранспорт ажратиб берсинлар, чақириқ ва йиғилиш жойларида армияга чақирилувчилар ва уларнинг оилалари учун меъёрий маиший шароит яратилсин, корхоналар ва жамоат ташкилотлари билан келишилиб, чақирилувчилар командаларини ҳарбий қисмларгача кузатиб бориш учун уларнинг вакиллари жалб этилсин.

4. Чақириқ комиссияларига қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

а) оилада кенжа ўғил бўлган фуқарони, агар унинг акалари ҳақиқий армия хизматини ўтаган бўлса ёки қонуний асосларда ҳарбий хизматдан озод этилган бўлса;

оилада меҳнатга лаёқатли қизлар бўлган тақдирда ҳам якка ўғил ҳисобланган ўғилларни;

акалари муддатли ҳарбий хизматни ўташ чоғида ҳалок бўлган ёки вафот этган ҳарбий хизматчиларни муддатли ҳарбий хизматга чақиришдан озод этиб, уларни заҳирага ўтказиш;

б) чўпонлар шу лавозимда ишлаётган даврда уларни муддатли ҳарбий хизматга чақирмаслик;

в) бир оиладан икки ёки ундан кўп биродар бир вақтнинг ўзида армияда хизмат қилишига йўл қўймаслик. (Эгизаклар ва ихтиёрий равишда хизмат қилиш истагини билдирганлар бундан истисно);

г) қонуний никоҳдан ўтган йигитларни оиласининг доимий истиқомат жойига мумкин қадар яқин жойлашган қисмлар ва қўшилмаларга жўнатиш;

д) Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кирган йигитларни армияга чақиришни кечиктириш.

5. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги (ўртоқ Аҳмедов) Ўзбекистоннинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш зарурлиги, ёшлар орасида ватанпарварлик туйғуларини, ўз халқини ҳимоя қилиш, Ўзбекистон истиқлоли ва мустақиллигини ишончли кафолотчиси бўлиш ҳуқуқидан фахрланиш туйғуларини ривожлантириш юзасидан аҳоли орасида кенг ташвиқот ва тушунтириш ишларини олиб боришни таъминлансин, шу мақсадда махсус бригадалар тузилсин ва улар жойларда ташвиқот ишларини олиб бориш учун юборилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги (ўртоқ Каримов), вилоят, шаҳар ва район соғлиқни сақлаш идоралари армияга чақирилувчилар тиббий кўрикдан ўтказилишига алоҳида эътибор берсинлар, тиббий кўрик Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг 1990 йил 27 ноябрдаги фармойишида тасдиқланган касалликлар ва жисмоний камчиликлар қўшимча рўйхатига қатъий мувофиқ равишда малакали ўтказилиши таъминлансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (ўртоқ Алматов) чақириқ ва йиғилиш жойларида, армияга чақирилувчиларни транспортга чиқариш ва жўнатиш жойларида жамоат тартибини таъминласин. Ҳақиқий ҳарбий хизматга чақирилишдан бўйин товлаётган шахсларни аниқлашда мудофаа ишлари бошқармалари ва бўлинмаларга ёрдам ва мадад берсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Савдо вазирлиги (ўртоқ Усмонов), Ўзбекбирлашув (ўртоқ Волков), Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги чақириқ ва йиғилиш жойларида буфетлар, чойхоналар, ошхоналар ишлашини, алкоголсиз ичимликлар, озиқ-овқат маҳсулотлари, кундалик зарур моллар билан савдо қилинишини, шунингдек маданий-оммавий тадбирлар ўтказишни, ижодий жамоаларнинг чиқишларини ташкил этсинлар.

9. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши. вилоятларнинг ҳокимиятлари ва Тошкент шаҳар ҳокимияти Ўзбекистон Республикаси Мудофаа ишлари вазирлиги билан биргаликда йигитлар ўзларининг Ўзбекистон Республикаси давлат истиқлолини, фуқароларнинг Конституцияда белгилаб қўйилган ҳуқуқлари ва эркинликларини, республиканинг ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилишга доир фуқаролик бурчларини ҳалол бажаришлари зарурлигини оммавий ахборот воситалари орқали кенг тарғиб қилсинлар. Айни пайтда ўзбекистонлик жангчилар беnуқсон хизмат қилиб, ҳарбий бурчларини ҳалол бажараётганлигини кўрсатувчи мисолларни, шунингдек ҳарбий қисмларда ҳарбий интизомни бузиш ҳолларини ва айбдорларга нисбатан кўрилган чораларни кенг ошкор қилсинлар.

10. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши, вилоят, Тошкент шаҳар ҳокимиятлари Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси, Ўрта Осиё Темир йўл бошқармаси ва жамоат ташкилотлари билан биргаликда заҳирага бўшатилган ҳарбий хизматчиларни ташкилий равишда кутиб олиш ва уларни доимий яшаш жойларига кузатиб қўйишни таъминласинлар.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган қисмлар ва қўшилмаларнинг командирлари заҳирага бўшатилган ҳарбий хизматчиларни тантанали кузатиб қўйишни ташкил этсинлар, ёш хизматчиларни қабул қилиш ва жойлаштириш учун жойларни тайёрлаб қўйсинлар. Армияга чақирилганлар етиб келгани ва фарзандларининг хизмат шароитлари ҳақида ота-оналарига икки ҳафталик муддат ичида хабар қилсинлар.

11. Ўзбекистон Республикаси Прокуратураси (ўртоқ Мустафоев) фуқаролар ҳақиқий ҳарбий хизматга ва муқобил хизматга ўз вақтида ва тўла чақирилишини таъминлашда чақириқ комиссияларига ёрдам берсин. Барча ҳокимиятлар, вазирликлар, идоралар, ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар умумий ҳарбий мажбурият ҳамда Ўзбекистон Республикаси мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисидаги қонунларни оғишмай бажаришларини қаттиқ назорат қилиб боришни таъминласин.

12. Вазирлар маҳкамасининг 1991 йил 10 майдаги 124-сонли, 1991 йил 25 октябрдаги 267-сонли қарорлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 7 февралдаги 54-сонли қарори билан тасдиқланган муқобил хизмат тўғрисида вақтинчалик низомнинг 3-модда 4-абзаци ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин

13. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиб бориш Ўзбекистон Республикаси Президенти девони Мудофаа сиёсати бўлими зиммасига (ўртоқ Қосимов) юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1992 йил 18 апрель.

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасидаги В. Радионов бошлиқ бригада азаматлари томонидан тайёрланаётган маҳсулотлар сифатлилиги билан ҳамиша ажралиб туради.

СУРАТДА: илғор бригада навбатдаги маҳсулотни тайёрламоқда.

Рустам Шарипов сурати.

** Бир корхона янгиликлари*

ШИРКАТЧИЛАР САХОВАТИ

ЎРТА Осиё кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг ижара ва кичик корхоналари ҳамда ширкатлари Наврўз айёмидаги меҳр-мурувват хайрияларини давом эттирмоқдалар. Корхонанинг «Светоч» ширкати жамоаси ҳозирги кунда анча танқис бўлган табобатда қўлланиладиган 0,3 тонна пахта сотиб олиб бирлашмага қарашли болалар боғчалари, яслиларга, санитария-табобат қисмига ва болалар соғломлаштириш оромгоҳига ҳадя этдилар. Шунингдек, бу муассасалар ошхоналарида қуруқ мевалар қайнатмасини ёзгача ичиш мумкин бўлди. «Светоч» жамоаси 1,2 тонна олма, шафтоли қоқилари, ўрик туршаги ва олча майизини юқорида қайд этилган жаъми 8 та ташкилотларга бепул етказиб бердилар.

ОТАЛИҚҚА ОЛИШДИ

БИРЛАШМА кабелсозларининг кўпчилиги Куйбишев районидаги 27 ва 113-мактабларда таҳсил олишган. Айни кунларда эса уларнинг фарзандлари шу билим масканларида сабоқ олишяпти. Кабелсозлар кўп йиллардан бери бу билим даргоҳларига беғараз моддий ёрдам бериб келардилар. Яқинда бирлашманинг «Машъал», «Металлург» ижара корхоналари 113-мактабни, «Вертикал» ва «Виктория» ижара корхоналари эса 27-мактабни тўла оталиқларига олдилар. Эндиликда ижара корхоналари ҳар йили бу мактаблар учун икки миллион сўмдан маблағ сарфлайдилар. Ремонт, ўқув қуроллари, жиҳозлари, оромгоҳларга йўлланма, маданий тадбирлар, иситиш системалари ва бошқалар учун керакли сарф-харажатларни кабелсозлар зиммаларига олдилар.

ФАХРИЙЛАРГА ХАЙРИЯ

«ВИКТОРИЯ» ижара корхонаси Украинадан товар айирбошлаш усули билан келтирган шакарни бирлашманинг ҳамма ишчи-хизматчиларига тарқатди. Бу савобли тадбирдан фахрий кабелсозлар, яъни айни кунларда нафақада дам олаётганлар ҳам баҳраманд бўлишди. «Виктория» раҳбарлари бирлашма касаба уюшмаси комитети орқали фахрийларга 1 тонна шакарни бепул тарқатдилар.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

◎ Туркия Республикаси Буюк миллат мажлиси таклифига кўра Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев 20 апрель куни дўстона ташриф билан Анқарага жўнаб кетди. Делегация Буюк миллат мажлиси ташкил топганлигининг 72 йиллиги тантаналарида қатнашади. Сафар чоғида икки давлат ўртасидаги парламентлараро ҳар тарафлама ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришнинг аниқ йўналишларини белгилаш масалалари юзасидан ўзаро фикр алмашиш кўзда тутилмоқда.

◎ Гулистонда оқсоқоллар кенгаши ташкил этилди. Унинг таркибига уруш ва меҳнат фахрийлари, дин вакиллари киритилган. Кенгаш аъзолари бозорда, маҳаллаларда жойлашган савдо нуқталарида тартибни жорий этишни ўз назоратларига олишди.

◎ Самарқандда, Сиёб райони марказида Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларида иккинчи бўлиб «Сони» корпорациясининг фирмали дўкони ўз эшикларини очди. Унинг пештахталарига телевизорлар, видеомагнитофонлар, диктофонлар, иккита кассетали магнитофонлар қўйилган.

◎ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида Табиий фанлар академияси расмий рўйхатдан ўтказилди. Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги А. Султонхўжаев Табиий фанлар академиясининг президенти этиб сайланди.

◎ Тошкентнинг ўн битта омонат кассаларида республика Қизил Ярим Ой жамиятининг махсус рақамли ҳисоб дафтарчалари очилди. Бу дафтарчалар Афғонистонда ҳалок бўлган жангчиларнинг болалари номига расмийлаштирилган бўлиб, тўплаб борилган жамғармани болалар балоғат ёшига етган кунида оладилар.

◎ Янгиариқда янги автовокзал биноси фойдаланишга топширилди. У соатига 100 та йўловчини ўтказиш имкониятига эга.

◎ «Ипак йўли» — Самарқанд мол биржаси муассиси бўлган янги рўзнома ана шундай ном билан чоп этила бошланди. Ўзбек ва рус тилларида чоп этилаётган бу рўзнома ойига уч мартадан чиқади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

◎ Беларусда яқин вақтдан бошлаб, аниқроғи май ойидан кўп марта ишлатиладиган купонларни муомалага чиқариш хусусида республика парламенти сессиясида айтилди. Бу купонлардан ҳозир муомалада бўлган пул бирлиги билан бирга фойдаланилади.

◎ Омскда янги АН-74 тайёраларини ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларининг ўзидагина «Полет» аэрокосмик бирлашмасида ишлаб чиқариладиган бундай тайёралардан бир ярим-икки мингтасига эҳтиёж сезилмоқда.

◎ 20 апрелдан бошлаб Москвада бензиннинг нархи ўртача беш бараварга кўтарилди. Эндиликда АИ-93 бензинининг бир литри 6 сўм, А-76 бензинининг бир литри 5 сўм, АИ-95 бензинининг бир литри 7 сўмга тушади.

◎ Украина Вазирлар Маҳкамаси мустақил давлатнинг давлат чегарасини билдириб турадиган чегара белгиларининг рангини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилди. Эндиликда чегара симёғочлари яшил-сариқ тусда бўлади.

◎ 1 майдан бошлаб Петербургда шаҳар Кенгаши ва мэриясининг биргаликда қабул қилган қарорига кўра барча турдаги талонлар бекор қилинади, — деб хабар қилди шаҳар Кенгашининг ёпиқ мажлисида унинг раиси Александр Беляев. Унинг сўзларига қараганда биринчи даражали эҳтиёждаги моллар, шу жумладан туз, нон, ёғ ва гугуртларга эркин нархлар жорий қилинади.

ХОРИЖДА

◎ Ҳиндистоннинг Россияга мўлжалланган инсонпарварлик ёрдамининг дастлабки туркуми махсус тайёрада Москвага келтирилди. Булар 100 миллион рупий ҳажмидаги дори-дармонлардир.

◎ Литва ички ишлар вазирлиги навбатчи зобитининг хабар беришича, якшанба куни соат 15 лар атрофида Вильнюсдаги чорраҳалардан бирида АҚШ сенати ва конгресси вакиллари тушган автомобиль билан маҳаллий таксининг тўқнашуви юз берган. Дастлабки маълумотларга кўра уч америкалик енгил жароҳат олган, такси ҳайдовчиси эса касалхонада ётибди.

БМТ БОШ КОТИБИ БУТРОС ГАЛИНИНГ АФҒОНИСТОНДАГИ ВАЗИЯТ ХУСУСИДАГИ БАЁНОТИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИНИНГ

БАЁНОТИ

Ўзбекистон Республикаси Афғонистондаги можаро тинч бартараф этилишининг изчил тарафдори бўлиб келди ва ҳозир ҳам шунинг тарафдори бўлиб турибди. БМТ аъзоси бўлган ҳамда БМТ Уставининг мақсад ва қоидаларига содиқ бўлиб қолаётган Ўзбекистон Республикаси Афғонистон муаммосини афғонларнинг ўзлари БМТнинг сулҳ ташаббуслари асосида ҳал этишлари керак, деб ҳисобламоқда.

Кейинги кунларда Афғонистонда ҳарбий сиёсат вазият чигаллашганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси жаҳон ҳамжамиятининг хавотирлигига қўшилади ва БМТ Бош котиби Б. Галининг Афғонистон хусусидаги баёнотини қўллаб-қувватлашини изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси бу ердаги можарони сиёсий воситалар билан ҳал этишдан бошқа йўл йўқ, чунки бу йўл хунрезлик ва зўравонликка чек қўйиш мақсадини кўзлайди, миллий ярашга, Афғонистоннинг бирлиги ва ҳудудий яхлитлигини сақлаб қолишга кўмаклашади, деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги.

Имтиёзли автобензин сотиш миқдори оширилди

Улуғ Ватан уруши ногиронлари, иштирокчилари, ҳалок бўлган жангчилар оилалари, байналмилалчи-жангчилар, меҳнат ва болалик ногиронларини автобензин билан таъминлашни яхшилаш мақсадларида Тошкент шаҳар Ҳокимининг 1992 йил 3 мартдаги «Уруш ногиронлари ва иштирокчилари, меҳнат ва болалик ногиронлари автомобилларига қуйиш учун автобензин сотиш тартиби тўғрисида»ги фармойишига қисман ўзгартириш киритилди.

Юқорида қайд қилинган имтиёзлиларга вақтинча, 1992 йил 1 майдан нархи бир литрига 2 сўм бўлган автобензин қуйиб бериш миқдори аввалги ойига 40 литр ўрнига 100 литр қилиб белгиланди.

ХАЛҚ ЧИН ФАРЗАНДЛАРИНИ УНУТМАЙДИ

ЮРТИМИЗ мустақилликка эришгани шарофати билан қайта тикланаётган миллий қадриятларимиздан энг муқаддаси марҳумлар номини ёд этишдир. Куни кеча пойтахтимиздаги Қорёғди маҳалласининг оқсоқоллари ана шундай маросимлардан бирини ўтказиш ниятида 75-ўрта мактаб ҳовлисига кириб келишди. Бу ерда уларни гул кўтарган ўқувчилар, мактаб маъмурияти, ўқитувчилар ҳамда ота-оналар карнай-сурнай садолари билан кутиб олдилар. Маҳалла оқсоқоллари ташаббуси билан ўтказилаётган ушбу тадбирдан мақсад 75-ўрта мактабга халқимиз бахт-саодати учун бор иқтидори, кучқувватини сарф этган давлат арбоби, камтарин инсон Асатилла Хўжаев номини бериш эди.

Асатилла Хўжаев 1920 йили Тошкентдаги Қорёғди маҳалласида ишчи оиласида туғилди. Унинг болалик ва ёшлик йиллари оғир вақтларга тўғри келди. Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкент темир йўл транспорти муҳандислари олийгоҳини тамомлаб, қурувчи-муҳандислик касбини эгаллади. Иш фаолиятини Қўқон темир йўл бўлимида усталикдан бошлади. Партия ва хўжалик ишларидаги катта тажрибаси ҳисобга олиниб, вилоят партия комитетининг биринчи котиби, ижроия комитет раиси, сўнгра Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби вазифаларида ишлади. Шаҳримиздаги ажойиб меъморчилик обидалари ҳамда кўплаб уй-жой биноларининг қурилишига бош-қош бўлди.

Тантанали маросимни Акмал Икромов райони ҳокими Қудратилла Рафиқов кириш сўзи билан очди. Сўнгра Қорёғди маҳалла комитетининг раиси Раҳимжон Масҳаров, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Йўлдошев, Асатилла Хўжаевнинг укаси Ҳамидулла Хўжаев, тенгдош дўстларидан Ҳабир Усмонов, 75-мактабнинг кекса, тажрибали ўқитувчиси, Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси Муҳаррам Нишонхўжаева ва бошқалар сўзга чиқиб Асатилла Хўжаевнинг инсоний фазилатлари тўғрисида илиқ сўзларни айтишди. Сўнгра мактаб биносига кираверишда Асатилла Хўжаевга ўрнатилган бюст (муаллифи — ҳайкалтарош Равшанбек Миртожиев) устидаги ҳарир мато кўтарилди. Мактаб ўқувчилари эса бюст пойига гуллар қўйишди.

Тантана сўнггида Акмал Икромов райони ҳокими Қудратилла Рафиқов билан суҳбатлашдик.

— Халқимизда марҳумларни фақат яхши сифатлари билан ёд этиш одати сақланиб қолгани қувончлидир, — деди у. — Бугунги кунда биз сидқидилдан меҳнат қилган инсонлар номини унутишга асло ҳаққимиз йўқ. Уларнинг яхши хислатларидан ибрат олишимиз, қилган меҳнатларига қараб муносабатда бўлишимиз лозим. Ана шундай фидойи инсонлардан бири Асатилла Хўжаев эди. Унинг номини абадийлаштириш халқ ташаббуси билан амалга ошди. Ҳа, халқ ўзининг чин фарзандларини асло унутмайди. Бинобарин халқ берган баҳо ҳақ баҳодир.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ.

СУРАТДА: тантанали маросимдан лавҳа.
Даврон Аҳмедов сурати.

** Рўзноманинг шу сонига*

УМРАГА МАРҲАМАТ, ВАТАНДОШЛАР

◎ «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг ташкил этилганига оз вақт ўтган бўлса-да бироқ кўзни қувонтирадиган юқоридаги белгиси бор тайёралар Туркия, Малайзия, Бирлашган Араб Амирликлари, Покистонга қатнамоқда. Кеча Саудия Арабистонининг Жидда шаҳрига қатнайдиган яна бир янги ҳаво йўли очилди. Биз шу муносабат билан «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси халқаро бўлим бошлиғининг ўринбосари Улуғбек СОЛИҲОВ билан мулоқотда бўлдик.

— Саудия Арабистонидаги авиация мутасаддилари билан келишилган ҳолда Тошкент — Жидда янги ҳаво йўлини очдик. Дастлаб 15 апрель куни эрталаб техник рейс билан 14 киши Жиддага учди. 6 соат давом этган илк парвоз жуда яхши кечди. Жиддада Саудия Арабистонидаги кўплаб ватандошларимиз ҳамшаҳарларимизни жуда илиқ кутиб олдилар. Бутун экипаж аъзолари Маккага бориб Умра (кичик ҳаж) маросимини бажаришди. Ҳаво йўлининг очилиши муносабати билан Саудия Арабистонидаги рўзномаларда мақолалар берилди. Кеча эрталаб эса йўловчиларни ўз бағрига олган илк экипаж Саудия Арабистонига жўнаб кетди. Бундан буён ҳар душанба куни бу йўл бўйлаб 168 нафар йўловчи кетадиган «ИЛ—62» тайёралари мунтазам қатнайди. Уларни эса халқаро учиш тажрибасига эга бўлган энг яхши учувчилар бошқаришади.

— Илк рейс билан Жиддага кўпчилик ҳамшаҳарларимиз боришдими?

— Тўғри, биринчи рейсда тайёра тўла одам кетмади. Кўпчилик Бирлашган Араб Амирликларидаги Шаржа шаҳрида қолди. Бироқ рейсимизда қатнашни хоҳловчиларнинг кўплигини алоҳида таъкидлаб ўтишни истардим. Умуман, Умра ёки ҳаж қилишни истаган бутун дунёдаги мусулмон аҳли Жидда орқали ўз манзилига йўл олади. Қолаверса, Саудия Арабистонида ҳам 700 мингга яқин ватандошларимиз бор. Илгари улар Ўзбекистонга Истамбул ёки Деҳли орқали айланма йўллар билан келишарди. Энди эса уларнинг юртимизга тўғридан-тўғри келишлари учун ҳам имкон яратилди. Ўйлайманки, Тошкент — Шаржа — Жидда ва Жидда — Шаржа — Тошкент ҳаво йўлининг келажаги порлоқ.

— Келгусида яна қайси хориж мамлакатларига ҳаво йўлларини очишни режалаштиряпсизлар?

— Ўтган шанба куни Карочига техник рейс билан «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг илк тайёраси йўл олди. Шу шанбадан бошлаб бу йўналиш бўйича «ТУ—154» тайёраларининг мунтазам қатнови йўлга қўйилади. Май ойидан бошлаб эса Ҳиндистон пойтахти Деҳли шаҳрига 2 та рейс очяпмиз.

Суҳбатдош
Дилшод ИСРОИЛОВ.

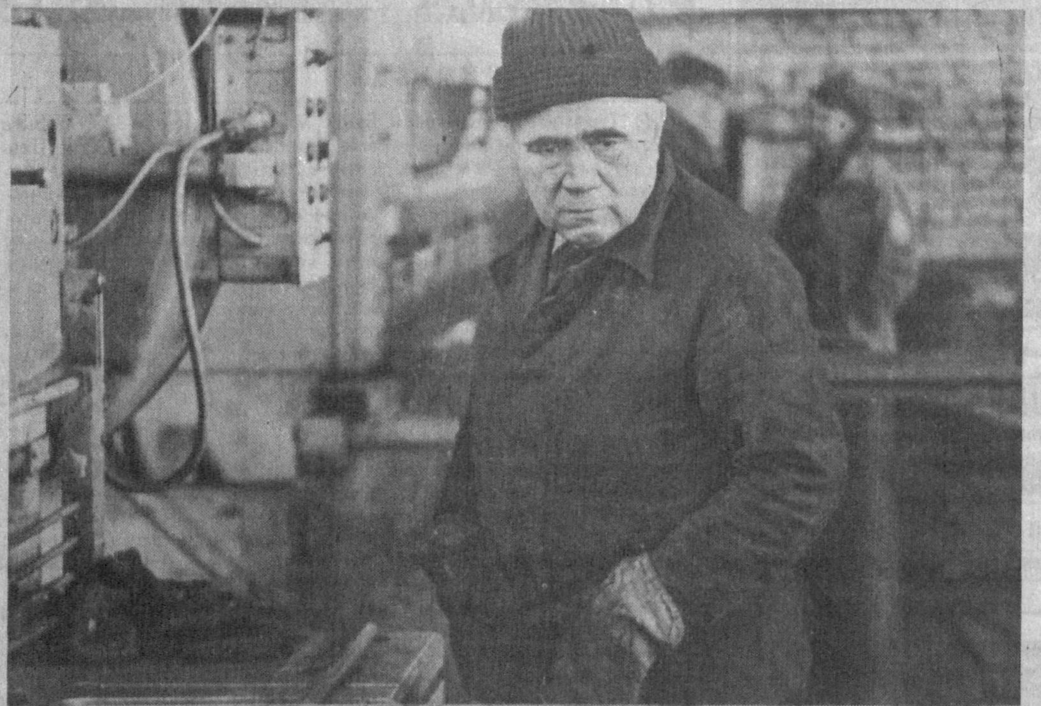

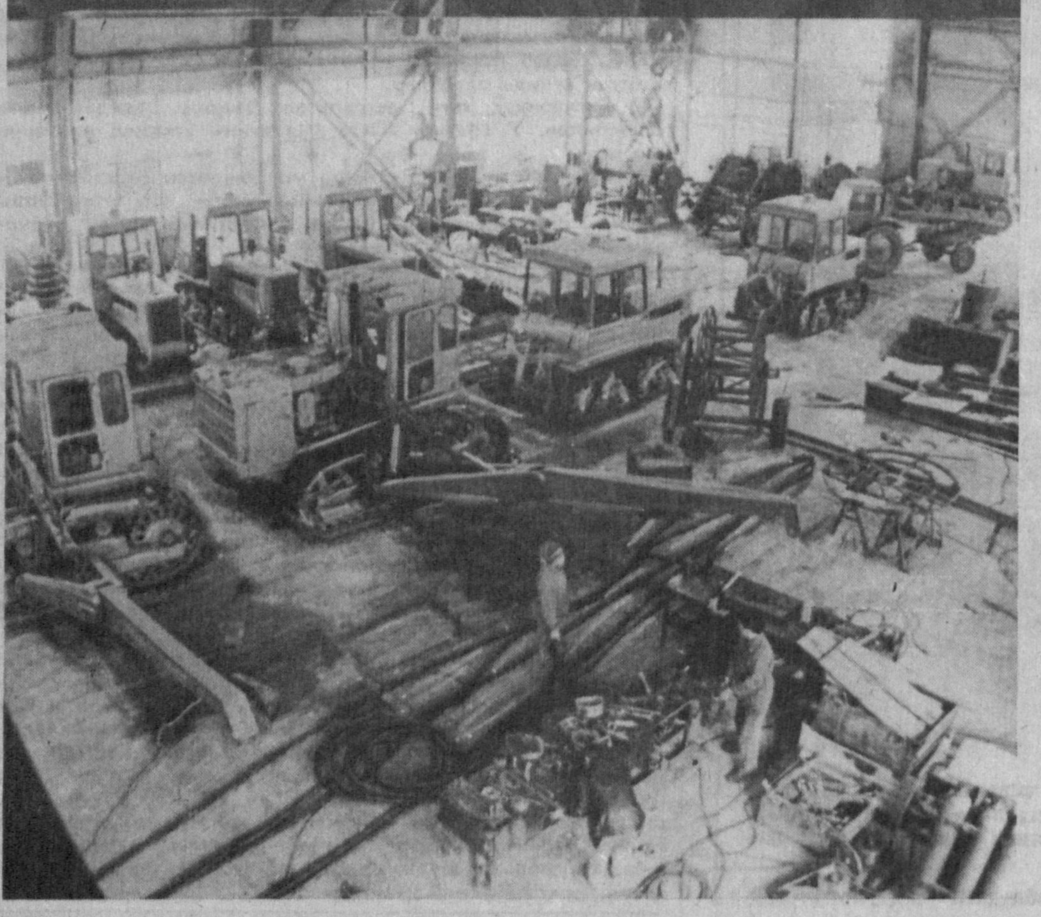

Тошкент тажриба-экспериментал таъмирлаш экскаватор заводида кейинги вақтда самарали ишлар қилинмоқда. Энг аввало тажрибали ишчилар ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитини тўғри тушуниб, керак бўладиган эҳтиёт қисмларни асосан ўзлари тайёрлашга ва шу тайёрланган маҳсулотлардан фойдаланиб таъмирлаш ишларини кенг йўлга қўйишмоқда. Бу ишни асосан 4-цехнинг фидойилари амалга оширишаётир. Меҳнат фахрийси Қаюм Қорневнинг тажрибаси ва у таклиф этаётган фикрлари кўпчиликка маъқул бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: Қаюм Қорнев; 1-цехдаги қайта таъмирланаётган қувур ортиш тракторларининг кўриниши.

Андрей Пишненко суратлари.

Партия ахбороти

ОШКОРА МУЛОҚОТ

ЎЗБЕКИСТОН ХДПсининг Киров район кенгаши республика Ёшлар Иттифоқи район ташкилоти билан ҳамкорликда кексалар билан амалий мулоқот ўтказишни йўлга қўйди. Ой сайин мунтазам ўтказилаётган бундай учрашувларда ҳаётий донишмандлик ва бой тажриба соҳиблари бўлган, миллий, маданий ҳамда маънавий меросни асраб-авайловчи кекса авлодларга нисбатан анъанавий иззат-ҳурматни сақлаш ва ривожлантириш ёқланмоқда. Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон ХДП район кенгаши залидаги навбатдаги учрашувда Ғуломмаҳмуд Абдуллаев маҳалласида яшовчи, меҳнат фахрийси, нафақахўр Олим Мирзабоев, Улуғ Ватан уруши фахрийси, Марказ—5 нинг бошланғич партия ташкилоти котиби Валерий Михайлович Смирнов ва бошқалар яхши қўшничилик, ўзаро ҳурмат ва ўзаро ёрдам каби азалий халқ анъаналарини дадил давом эттириш жамиятни ҳамда мустақиллигимизни ривожлантириш негизи бўлиб қолиши тўғрисида сўзладилар.

Ўзбекистон ХДП район кенгашининг биринчи котиби Маъруф Усмонов ҳамда республика Ёшлар Иттифоқи район ташкилотининг биринчи котибаси Раъно Абдуллаевалар ошкора мулоқотда иштирок этган қарияларга эсдалик совғалари тақдим этдилар ва уларга залга йиғилган ёшлар номидан мароқли суҳбатлари учун чуқур миннатдорчилик билдирдилар.

КОТИБЛАР СОАТИ

— Ўзбекистон ХДП Ленин район бошланғич ташкилотлари котибларининг бу галги йиғилиши одатдагидек партиянинг пул маблағлари, партияга аъзолик бадаллари тўпланишининг бориши хусусида эмас, балки аъзоларимизнинг ташкилий тизими тартиби билан танишишга бағишланади, — деди район партия кенгашининг биринчи котиби Зикрилла Асадов. Шундан кейин район партия кенгаши ҳисоб сектори бўлими мудири Лидия Степановна Фёдорова райондаги ХДП аъзолари ташкилий тизими тартиби ҳақида ахборот берди.

Жонли тилда «Котиблар соати» деб аталадиган ва ҳар ойда бир маротаба ўтказиладиган бундай йиғилишларда бошланғич партия ташкилотларининг котиблари ўз фаолиятларидаги муаммоларни ўртага ташлайдилар ҳамда уларни биргаликда ҳал этиш чораларини белгилайдилар. Апрель ойидаги «Котиблар соати» йиғинида эса, улар район бўйича Ўзбекистон Компартияси аъзоларидан 2030 нафари Ўзбекистон ХДП аъзолигига қайта рўйхатдан ўтганлигини, 205 нафар киши партия сафига янгитдан қабул қилинганлигини ва уларнинг барчаси 126 жойдаги бошланғич, уч жойдаги цех партия ташкилотларига уюшганлигини англадилар.

Дарҳақиқат, район партия кенгашига ҳозиргача 27 миллат вакилидан иборат 2235 нафар ХДП аъзоси уюшиб турибди. Улар орасида оддий ишчи-хизматчилардан ташқари, муҳандис-техник ходимлар, олийгоҳларнинг талабалари, зиёлилар, журналистлар, икки академик, 16 нафар фан доктори ва 44 нафар турли фанларнинг номзодлари бор.

Худойназар ҒОНИБОВ.

«Оқшом» мактаб ва мактабгача болалар муассасалари қурилишида

ЧАЛА ЁТГАН БИНОЛАР

Бугунги кунда шаҳримизда 313 та мактаб ва 432 та мактабгача болалар муассасалари фаолият кўрсатмоқда. Бу билим ва тарбия масканларида минг-минглаб келажак авлод таълим олиб, вояга етмоқда. Лекин кун сайин аҳолиси ўсиб бораётган пойтахт учун улар камлик қилиб қолмоқда. Янги-янги даҳа ва мавзеларнинг пайдо бўлиши ўз-ўзидан кўплаб таълим-тарбия масканларини бунёд этишни тақозо этяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида шаҳримизда 7 та янги мактаб ва 8 та боғча ишга туширилди. Лекин бу кўрсаткич белгиланган режанинг 60 — 70 фоизини, аранг ташкил этади, холос.

Ўтган йили 2 та мактаб ва умумий сони 1850 ўринга мўлжалланган 4 та қўшимча мактаб биноси қурилиши битмай қолди. Айниқса бу оқсоқлик болалар боғчалари қурилишида салмоқли. Қурувчилар ўтган йили 8 та боғчани фойдаланишга топширолмай қолишди. Мана ҳозир янги йилнинг иккинчи чораги довон ошган бўлишига қарамай, бу қурилиш майдонларида ишлар ҳамон ўлда-жўлда ётибди. Биз аҳвол билан яқиндан танишиш учун бир нечта иншоотларда бўлдик, қурувчилар билан суҳбатлашдик.

Акмал Икромов районига қарашли 193-мактаб ҳовлисига етиб келганимизда соат кечки тўртлар чамаси бўлиб қолганди. Қўшимча мактаб биноси бунёд этилаётган қурилиш томонга ўтдик. Қурувчилар деярли ишни тугатишган, ювиниб-таранишарди. Вагончадан чиқиб келган ўрта ёшлардаги киши биз томонга ошиқди.

— Келинглар, хизмат?

Келишимиз боисини айтдик.

— Жуда яхши. Мен қурилиш бригадири Фаат Валиев бўламан.

Иш вақти соат нечада бошланиб, нечада тугашини сўраймиз бригадирдан.

— Эрталаб соат саккиздан кечки бешгача ишлашимиз керак, — дейди у.

— Иш вақти тугашига яна бир соат бор экан. Қурувчиларингиз кийиниб олишибди-ку.

— Ҳа, энди кетишга тайёргарлик кўришаяптида...

Бригадада интизом қандайлигини мана шу мисолнинг ўзидан ҳам билса бўлади.

Тўрт қаватли бинода ҳозир пардозлаш ишлари амалга оширилмоқда. Пардозловчилар билан бир қаторда нурсозлар ҳам ишлашяпти. Лекин сантехниклар кўринмайди. Аслида эса санитария жиҳозлари пардоз ишларидан олдин бажарилиши керак. Бу бир иш икки бўлади демакдир.

— Келганимизга 15 кун бўлди. Бир-икки кун кутдик. Сантехниклар келавермагач, ишни бошлаб юбордик. Бўш ўтирсак бизга бекорга маошни ҳеч ким бермайди, — дейди бригадир бизга вазиятни тушунтириб. — Пардозлаш ишларини яна бир ҳафтадан кейин тамомлаймиз.

Иншоотда асосан 159-трестнинг 53-қурилиш бошқармаси бинокорлари ишлашяпти. Аслида 490 ўринга мўлжалланган бу қўшимча бино қурилиши ўтган йили ишга тушиши керак эди. Турли сабабларга кўра унинг муддати бир неча маротаба ўзгартирилди. Ҳозир қурувчилар уни шу йилнинг иккинчи чораги охиригача фойдаланишга топширишга ваъда беришяпти. Бироқ, бу ваъданинг вафосига ҳеч ким кафолат беролмайди.

Пардозловчилар Ҳасан Раҳимов, Людмила Болденко, Геннадий Грибенковларнинг сўзларини тинглаймиз.

— Биздан фақат иш талаб қилишади. Лекин қулай шароит яратиш ҳақида камдан-кам қайғуришади, — дейишади улар. — Ювинадиган жой йўқ. Совуқ кунларда ҳам муздек сувда ювинишга тўғри келади. Ошхона йўқ. Қисилиб-қимтиниб мактаб таомхонасида тушлик қилишга тўғри келади. Бунинг устига таомлар нархи қиммат. Тушликка бериладиган пул бу харажатнинг ярмини ҳам қопламайди.

Гап айланиб, яна ишдан эрта кетиш хусусига келганда қурувчилар:

— Ҳа, энди бир бўлиб қолди-да, — дейишади ўзларини оқлашиб. «Ўрганган кўнгил ўртанса қўймас», деганларидек бу сўзга ишониш қийин.

Шу районга қарашли 123-мактабга келганимизда мамнун бўлдик. 640 ўринга мўлжалланган қўшимча бинода қурилиш ишлари деярли тугалланганди. Қурувчилар, пардозловчилар охирги юмушларини ниҳоясига етказишар, ҳовлида эса ободонлаштирувчилар бригадаси иш бошлаб юборишганди. Хуллас кечагина бетартиб ётган майдон бугун элакага келган, у эртага ўқувчиларни ўз бағрига олишга тайёр турарди.

Мактаб директори Жалол Муҳитдинов тиним билмайди. Ҳали тозалаш ишларига бош-қош, ҳали қурувчилар ёнига чопади. Улардан нималарнидир илтимос қилади. Бинони айланиб, кўзга кўринган нуқсонларни бартараф этишга шошилади.

Участка бошлиғи Ҳожимурод Усмонов, бригадирлар Валентина Куликова, Мухтор Шарипов (уларнинг ҳаммаси 46-қурилиш бошқармасидан) бизни тайёр синфхоналар томон бошлашди.

— Ўз меҳнатинг самарасини кўриш нақадар мароқли, — дейди Ҳожимурод Усмонов. — Ахир қурилишни поёнига етказгунча озмунча куйиб-пишдикми. Аслида бу бино ўтган ўқув йилида топширилиши керак эди. Афсуски, ваъдани бажаролмай ўқувчилар олдида уятли бўлиб қолдик. Кўпчилик қурувчини айблашга ўрганиб қолган. Лекин ишнинг орқага чўзилишида асосий айбдор қурувчи эмас. Иш жараёнида олдимизда қатор муаммолар пайдо бўлди. Бизни биринчидан, материал танқислиги қийнаса, иккинчидан, уларнинг сифатсизлиги, баъзи бетон деворларни стандартга мос келмаслиги қўлимизни тутарди. Хуллас ҳамма қийинчиликлар орқада қолди. Саккиз ой кечикиб бўлса-да, юзимиз ёруғ бўлди.

340 ўринли шинам уй, 25-35 ўқувчига мўлжалланган синфхоналар озода, батартиб. Ўқувчиларнинг ўзлари уларни супуриб-тозалашяпти. Янги парталарни хоналарига киритишяпти.

— Мактабимиз биноси торлигидан ўқув-тарбия ишларини уч маҳал ташкил этгандик, — дейди мактаб директори Жалол Муҳитдинов. — Қўшимча бино фойдаланишга топширилиши бу мушкулимизни осон қилди. Бир маҳаллик иш тартибини жорий этдик.

Ўтган йили фойдаланишга топширилган Фрунзе районидаги 25 ва Ўриқзор даҳасидаги янги мактабларда ҳам бўлдик. Бундан кўзланган мақсад бу биноларда қурилишдан кейин қолиб кетган нуқсонлар билан танишиш эди. Ҳар иккала мактабда бугунги кунда 2 мингга яқин ўқувчи таълим олмоқда. Улар билан суҳбатимиздан маълум бўлдики, ўқувчилар ҳам, ўқитувчилар ҳам қурувчилар хизматидан мамнун эканлар.

— Тўғри, бинони топшириш арафасида шошма-шошарлик билан баъзи жузъий камчиликларга эътиборсиз қаралди, — дейишади жамоа аъзолари. — Лекин уларни ўз кучимиз билан бартараф этиб олдик.

Чилонзор районидаги 178-мактабга кечки соат бешларда етиб келдик. Биз қурувчилар аллақачон ишни тугатиб, уйларига кетиб қолган бўлсалар керак, деб ўйлагандик. Йўқ, улар шу ерда экан. Бригадир Олимжон Йўлдошев бизга тушунтириш берди.

— 400 ўринга мўлжалланган бу қўшимча бино ўтган йили битиши керак эди. Материал танқислиги сабаб иш чўзилиб кетди. Ҳозир пайванд ишлари ниҳоясига етди ҳисоб. Энди пардозчилар иш бошлаши керак. Лекин зарур бўлган ускуналар йўқлиги учун ҳалигача уларнинг қадами бу ерга етиб келгани йўқ. Бунақада қурилиш яна чўзилиши аниқ.

Ҳозир бу ерда 20 киши меҳнат қиляпти. Улар учун ҳеч қандай шароит йўқ. Устига устак пайвандчилар охирги юмушларни битказолмай гаранг. Агар лозим бўлган ғишт ва темир ойна блоклари уларга етказиб берилса, нари борса уч кунда битадиган иш мана ўн кундирки, аччиқ ичакдек чўзилиб ётибди.

— Ҳар куни бизга қарашли 61-қурилиш бошқармасига бориб аҳволни тушунтираман. Илтимос қиламан. Лекин барибир. ишим сира олдинга босмайди. Чунки бошқарманинг ўзида бизга зарур бўлган материаллар бўлмаса бошлиқлар ҳам нима қилишсин, — дейди бригадир.

Хуллас ўтган йили фойдаланишга топширилиши лозим бўлган тўрт қаватли бино қад ростлаганича қимир этмай турибди. Унда яна қачон ишлар юришиб кетишини ҳозирча ҳеч ким билмайди. Янги корпусда таълим олиши керак бўлган 400 ўқувчи эса эски мактаб синфхоналарида тиқилиб ўтиришибди.

Ҳамза районига қарашли Генерал Петров ва Чизель бекати рўпарасида қад кўтарган 1571 ўқувчи сиғадиган мактаб қурилишидаги аҳвол юқоридагидан беш баттар. Тўғри, ҳозир бу ерда пардозловчилар иш бошлашганига бир ой бўлди. Лекин улар кунига ўз имкониятлари даражасидан 50 фоиз кам миқдордаги юмушларни бажаришяпти. Қурилиш бригадири Маҳмуд Комиловнинг ҳасратидан чанг чиқади.

Қурувчиларимиз ишсизликдан тез-тез нолийдиган бўлиб қолишди. Шу баҳонада энг яхши мутахассислар бўшаб кетишяпти. Ахир ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида ойлик масаласи талабга жавоб бермагандан кейин улар қандай қилиб ишлашсин.

Қурилишда тартиб йўқлиги ва материаллар сифатсизлиги учун баъзи юмушларни қайта бажаришга тўғри келмоқда. Масалан, бинога санитария-техника жиҳозлари, бўёқ ишларидан олдин ўрнатилиши керак. Бу ерда эса бунинг акси бўлмоқда. Пардоз тугалланяпти, ҳамки, ҳамон сантехниклардан дарак йўқ. Полга қуйиш учун бетон йўқ. Бундан бир кун олдин 30 куб метр ўрнига аранг 8 куб метр бетон келтирилди. Биз борган куни эса ўша ҳам келмабди. Бетончилар кечгача бўш ўтиришибди. Бунинг устига келтирилаётган материаллар ўта сифатсиз. Қанча югур-югур билан олиб келинган қоришмага қурувчиларнинг ўзлари керакли миқдорда цемент ва оҳак қўшиб ишлатишяпти.

— Бўёқларнинг сифатсизлиги ҳақида гапирмай қўя қолай. Баъзан уч ой муддат ичида ҳам қуримаяпти улар, —дейди бригадир.

Қурувчилардан Шомансур Шокаримов, Нина Казакова, Ғафур Тоштемировлар билан суҳбатлашамиз.

— Бошқармадагилар ойда бир марта келишади. Баъзан эса бутунлай кўринмай кетишади. «Нега кеч қоляпсизлар, ахир мактабни ўтган йили топширишимиз керак эди», дейишади бизга танбеҳ беришиб. Камчилик ва етишмовчиликларни айтсак: «Ҳозир ҳамма жойда шунақа, материал танқис. Ишбилармонлик билан иш юритиш керак», дейишади. Йўқ нарсани бор қиладиган бу қанақа ишбилармонлик экан, — деб бошимиз гаранг.

Қурувчилар ҳақ. Олдин уларга керакли маҳсулотларни етказиб бериб кейин улардан талаб қилиш керак. Ҳозирги вазиятга қараганда шундай катта мактаб қурилиши бу йил ҳам ниҳоясига етишига ишонгимиз келмайди.

Балки мактабгача болалар муассасалари қурилишида аҳвол анча яхшидир, деб ўйларсиз. Сафаримиз давомида маълум бўлдики, бу соҳа мактаблар қурилишига нисбатан ҳам ёмон экан. Биз жойларда бўлганимизда бунинг айни гувоҳи бўлдик. Сўзимизнинг исботи учун мисолларга мурожаат қилайлик.

Октябрь районидаги «Октябрь 70 йиллиги» маҳалласида қурилаётган боғча шу йилнинг биринчи чорагида очилиши керак эди. Бундай тантана у ёқда турсин ҳали боғча пойдевори қуриб битказилмаган. Бу йил шу боғчада тарбияланиши лозим бўлган 320 кичкинтой қурувчи амакиларидан нажот кутиб ётишибди. Аммо амакиларининг иши юриша қолмаяпти. Кун сайин орқага кетмоқда.

Биз бу ерда бўлган кунимиз саккиз киши ва битта кранчини учратдик.

— Уч кундан бери домино ўйнаб ўтирибмиз, — дейди «Тошкент тикланиш» трестининг 2-қурилиш бошқармаси бригадири Михаил Беженов. — Бетон йўқ, плита йўқ, тахта йўқ.

Иш юритувчининг қаердалигини сўраймиз.

— Искандар Тоиров ҳар куни бошқарма билан иншоот ўртасида бўзчининг мокисидек қатнагани-қатнаган. Лекин ҳар сафар ҳеч нарса ундиролмай қайтади, —дейишади қурувчилар. — Билмадик, бу аҳволда қандай қилиб бола-чақа боқамиз.

Қоратош даҳасида, шундоққина Тошкент Бош универсал дўконининг орқасидаги 140 ўринли боғча қурилишига келганимизда ҳаммаёқ сув қуйгандек жим-жит. эди.

— Авжи иш қизғин паллада қурилиш майдонида шунақа сукунат бўлишини энди кўришим, — дейди ҳамроҳларимиздан бири. Бақириб-чақирганимиздан кейин у ер бу ерда қурувчилар кўринди. Кранчи тепага кўтарила бошлади.

— Келинглар, меҳмонлар. Бекорчиликдан энди мизғиган эканман, — дейди бригадир Энвер Муслитдинов бизга яқинлашиб.

— Нима иш йўқми?

— Иш тиқилиб ётибди. Лекин материал йўқ. Ана ишбошимизнинг ўзи ҳам келиб қолди.

Дилшод Каримов «хизмат», дегандек бизга юзланди. Мақсадимизни айтдик.

— Билмадим, рўзнома танқиди ҳам ишимизни юриштира олмаса керак. Чунки эртадан бошлаб боғчада бутунлай қурилиш ишларини тугатамиз. Маблағ йўқ учун бошлиқлар шундай қарорга келишибди, — дейди у куюниб.

Иншоотда пайванд ишлари тугалланган. Тўрт қават тўла қад кўтарган. Фақат пардоз ишларигина қолган, холос. Агар шу юмуш ҳам ниҳоясига етса бино битди деган сўз. Лекин шу арзимас ишга қолганда маблағ тугагани ташвишли. Чунки қолган ишга қор ёғиб тайёр бино яна неча йиллар ташландиқ ҳолда ётиши аниқ. Қачонки, бу ерга қурувчилар қадами қайта етганда эса кўпгина юмушларни бошқатдан бажаришга тўғри келади. Эсиз шунча меҳнат. Балки 12-трестнинг 49-қурилиш бошқармасидагилар ишни ёткизмаслик имкониятини топишар. Қидирган имкон топади, деган гап бежиз айтилмаганку, ахир.

Сергели — 7 даги ва Бехтерев — Сариқўл кўчаларида бунёд этилаётган боғча қурилишларидан ҳам ҳафсаламиз пир бўлиб қайтди. Бу жойларда ҳам ишлар ўлда-жўлда. Қурувчилар оғзидан материал танқислиги тушмайди.

Сафар давомида яна бир нарсага амин бўлдикки, у ҳам бўлса қурувчилар ўртасида интизом ниҳоят даражада пасайиб кетибди. Ишга кечикиб келиш, эрта кетиш, баъзан эса бир неча кунлаб ишга келмаслик ҳоллари юз бермоқда. Бу бебошликнинг сабабини сўрасангиз қурувчилар ҳеч тутилмай: «Материал йўқ бўлгандан кейин нима қилайлик» деган жавобни беришга ўрганиб қолишган. Афсуски, бу жавоб кишини қониқтирмайди. Чунки ҳақ гапни айтганда ҳамма иншоотларда ҳам иш тўхтаб қолмаган.

Шаҳримизда йил сайин аҳоли сони ортиб бормоқда. Демак янги-янги мактаб ва боғчалар сув билан ҳаводек зарур. Иқтисодий танглик нақадар кескин бўлмасин, уларнинг қурилиши тўхтаб қолишига йўл қўйиб бўлмайди.

Талъат НУРМУҲАМЕДОВ,
Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Меҳнатинг — зийнатинг

ОДАМЛАРГА ҚАЙИШАДИ

ДАМИР уч ой ишлар-ишламай «кетаман»га тушиб қолди. Буни сезган цех касаба уюшмаси раиси Жамол Ғуломов оғир ва вазмин, топширилган вазифани кўнгилдагидек қилиб бажарадиган бу хуштабиат йигитнинг ишдан бўшаш сабабини сўради.

— Шундай ўзим... Ишлагим келмай қолди, — мужмал жавоб қилди Дамир.

— Нимага энди дабдурустдан ишлагинг келмай қолди?!

— Очиғи, бу менга оғирлик қилар экан. Енгилроқ иш топаман.

— Биз сени мажбурлаб олиб қололмаймиз, ука. Ихтиёр ўзингда. Аммо шу қисқа муддат ичида сенга жудаям ўрганиб қолган эдик. Сен дилингдагини айтавер, балки кам маош тўлаётгандирмиз-а?

Дамир олдин сукут сақлаб турди-да, кейин «ҳа» дегандек бошини қимирлатиб қўйди.

— Биласанми, мен ҳам ишга янги келган пайтларимда 60 сўм маош олардим. Аста-секин тажриба тўплаб, малака оширганимдан кейин маошим ҳам кўпайган. Мана мени айтди дерсан, бир оз кўникма ҳосил қилсанг, сенинг ҳам ишларинг юришиб кетади. Биз оёққа туриб олишингда қўлимиздан келган ёрдамимизни аямаймиз. Яхшилаб ўйлаб кўр.

Жамол аканинг гаплари унга таъсир қилдими ё бу ердаги сахий қалб ва дилкаш одамларга ўрганиб қолганиданми, ҳар ҳолда ёш ишчи «енгилроқ» ишга жойлашишдан қайтди.

Эртасига пардозлаш цехи меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда ёшлар муқим ўрнашиб қололмаётганлиги, бажарилган ишга яраша маош олинмаётганлиги сабабли корхонага кўп меҳнати сингган тажрибали ишчилар ҳам бўшаб кетаётганлиги, дам олиш учун етарли шарт-шароитлар яратилмаётганлиги ва кўпгина иш жараёнларини механизациялаштириш зарурлиги хусусида гап борди. Фикр-мулоҳазалар тинглангач, олий тоифадаги тери ошловчи, касаба уюшмаси раиси Жамол Ғуломов сўз олди;

— Режа кетидан қувиб, одамларга ғамхўрлик қилишни унутиб қўйганга ўхшаймиз. Ёшларимиз ҳам эътибордан четда қоляпти. Мана, Дамирни олайлик. Ўзи жуда тиришқоқ йигит. Лекин ҳаммамиздан кам маош олади. Тўғри, бизга яқинда ишга келган. Аммо ҳаракатчанлигини, нимага қодирлигини ҳам эътиборга олишимиз керак-да. Шуни ҳисобга олиб, унинг тоифасини бир поғона кўтариш таклифини киритаман. Иккинчидан, бошлиғимиз билан ишчиларнинг маошини бир неча баравар ошириш масаласини бош директор олдига қўймоқчимиз. Шу нарсани ҳам таъкидлаб ўтмоқчиманки, ҳозирги пайтда сифат масаласи асосий ўринда туради. Чунки бозор иқтисодиёти шуни тақозо қилади. Бинобарин, бошқа корхоналар билан бўладиган кучли рақобатга доимо тайёр туришимиз керак. Акс ҳолда таназзулга юз тутамиз.

Йиғилишда цех жамоаси Жамол аканинг ёш ишчи Дамир Сиддиқовнинг тоифасини кўтариш ҳақидаги фикрини якдиллик билан маъқуллаб, билдирган бошқа мулоҳазаларига ҳам қўшилдилар.

— Жамол цехимизга ишга келган пайтида 17 ёшли ўсмир эди, — дейди 2-кун заводи пардозлаш цехининг катта устаси Клавдия Левинская. — Хаш-паш дегунча 28 йил ишлаб қўйибди. Дастлабки йилларданоқ унинг меҳнатга чанқоқлиги сезилиб турарди. Тиришқоқлиги, билмаганини сўраб ўрганиши натижасида тез орада жамоамиз . ҳурмат-эътиборини қозонди. Олий тоифадаги тери ошловчи даражасига эришиб, цех касаба уюшмаси раиси лавозимига кўтарилди. Ширинсухан, самимий, доим ўзгалар ташвиши билан юриши учун одамлар унга эргашадилар. Ундан маслаҳатлар олиб, у ёки бу масала бўйича йўл-йўриқ кўрсатишини сўрайдилар.

— Умридан барака топсин раисимиз, — дейди меҳнат фахрийси, тери силлиқловчи Ўринбой Маҳкамов. — Одамга қайишадиган йигит. Ваъда бердими, албатта устидан чиқади. Унинг бевосита иштироки ва саъй-ҳаракати туфайли маошимиз ошиб, ҳозир 2—2,5 минг сўмни ташкил қилмоқда. Бўш пайтимизда мазмунли ҳордиқ чиқаришимиз учун ҳам барча шарт-шароитлар бисёр. Хуллас, бошқа меҳнат жамоаларидан кам жойимиз йўқ. Бахтимизга Жамолга ўхшаш ишчилар кўпаяверсин. Зеро, бизга шундай одамлар керак.

Эрта тонг. Ҳали кўпчилик ширин тушлар кўриб ухлаб ётибди. Ана, нариги хонада бир-биридан ширин-шакар тўрт фарзанд ҳам уйқуда. Жамол ака ўрнидан туриб ҳовлига чиқди, тоза ҳаводан тўйиб-тўйиб симирди. Сўнг юз-қўлини ювиб, кийинди-да, ишхонасига отланди.

— Ҳа, дадаси, бунча эрта кетмасангиз, нонушта қилиб олмайсизми? — деди ошхонада қуймоқ тайёрлаётган турмуш ўртоғи Холида опа.

— Ишхонада нонушта қиларман. Барвақт бормасам бўлмайди. Дастгоҳни мойлашим керак эди, — деди-да кўчага чиқди. Сўнг турғақатор бўлиб ўз иш жойларига ошиқаётган одамлар оқимига қўшилди...

Исмат ЗАРИПОВ.

Ёшлар Иттифоқи ташкилотларида

АМАЛИЙ ҒАМХЎРЛИК

— Ёшлар сиёсати дастурини ҳаётга тадбиқ этиш учун Тошкент тўқимачилик комбинати раҳбарияти Ёшлар Иттифоқи ташкилотига 50 минг сўм пул ажратди. Бу ҳали йилнинг биринчи ярми учун, холос. Агар ишонини оқлаб, улар муаммоларини ҳал қилишда кўмаклашса, бош директоримиз биздан маблағ аямаслигини билдирди, — дейди комбинат ёшлар комитети котиби Искандар Соҳипов. — Бу пуллар фақат ёшларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш учунгина сарфланади.

Котибнинг айтишига қараганда корхонада ўн бешта бўлим мавжуд бўлиб, уларда асосан ёшлар меҳнат қилишаркан. Уларни қўшимча иш билан таъминлаш мақсадида комитет қошида яқинда ёшлар маркази очилибди. Ҳозирги кунда ёш ишчилар 2,5—3 минг сўм (баъзан ундан ҳам ошиқ) ойлик олишаркан.

Комитет ходимлари учун ҳар бир оила қураётган ёшга моддий ёрдам бериш, уларни туғилган кунлари билан иш жойларида, дастгоҳлар олдида табриклаш анъанага айланган. Шу сабабли ёшлар ўзларининг етакчиларини ҳурмат қилишади. Ёшлар Иттифоқи аъзоларининг сони комбинатда минг нафардан ошди. Аъзолик бадалларидан келиб тушаётган пул ойига 14 минг сўмни ташкил қилмоқда.

Ёшлар етакчилари ҳам ойига 1 минг сўмдан маош олишади. Улар ойига камида бир марта ошхона, ётоқхоналар, фабрика ва бўлимларда бўлиб, йигит-қизларнинг ишлаш, яшаш шароитлари билан танишиб чиқадилар. Мавжуд камчиликлар ҳақида комбинат раҳбариятини хабардор қилади. Бу натижасиз қолмайди, албатта. Уларнинг маданий дам олишига ҳам эътибор катта. Ёшлар тез-тез шаҳар ташқарисига, тоғларга ҳордиқ чиқаргани бориб туришади. Яқин икки ой ичида улар навбатма-навбат Чимёнда ҳордиқ чиқариб келишди. Бунинг учун сарфланган 16 минг сўм пул ҳам комитет ҳисобидан ажратилди.

Ёшлар ташкилотининг режалари ҳақида гапириб беришни Искандардан сўрадик.

Агар ёшлар марказимиз «оёққа туриб» олса, биз умуман аъзолик бадалларидан воз кечмоқчимиз. Келиб тушаётган барча маблағни фақат ёшлар учун сарфлашни режалаштираяпмиз.

Комбинатдан қайтар эканман, унинг бош директори Ботир Эргашевнинг ёшлар комитетини ҳар томонлама қўллаб - қувватлаётганининг сабабини тушунгандай бўлдим. Шундай бўлса ҳам мени бир савол қийнайди. Ахир, Искандарга ўхшаган жонкуяр етакчилар кам эмаску. Нега энди корхона раҳбарлари уларни ҳам қўллаб-қувватламайди? Балки, энди улар ҳам тўқимачилардан ўрнак олишар?

Шайдо ХУДОЁРОВА.

ЖАРРОҲЛИК МАРКАЗЛАРИ

ТИББИЙ хизмат мажмуида жарроҳлик муолажалари ҳам муҳим ўрин тутади. Амбулатория йўли билан жарроҳлик ишларини йўлга қўйишни кундалик ҳаётимизнинг ўзи тақозо этмоқда. Шунга кўра поликлиникалар негизида амбулатория жарроҳлиги марказларини очиш зарурияти туғилмоқда.

Бу муҳим тиббий муаммони нисбий ҳал этиш мақсадида Тошкентдаги бир неча поликлиникаларда ана шундай шифобахш марказларни йўлга қўйиш режалаштириб қўйилди. Пойтахтнинг Собир Раҳимов районидаги 34-поликлиникада фаолият кўрсатадиган амбулатория жарроҳлиги марказини тиббий асбоб-ускуналари билан ҳар томонлама намунали жиҳозлаш тадбирлари кўрилади.

Бундан ташқари Куйбишев районидаги 36, Октябрь районидаги 21, Сергели районидаги 37-поликлиникаларда ҳам бу хил марказлар тез орада очилади.

Санъат ОЛИМОВА.

* Хориждаги ўзбеклар

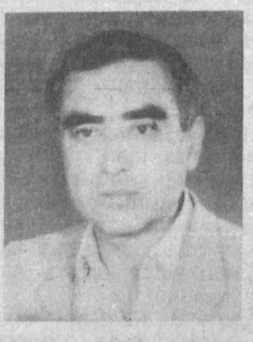

Муҳаммад Салим ЖЎРАБОЙ:

«ТОШКЕНТДАН ҲОВЛИ ОЛМОҚЧИМИЗ»

Американлик 57 ёшли тижоратчи ватандошимиз билан тасодифан учрашиб қолдим, десам унчалик тўғри бўлмас. Чунки тақдир, қолаверса касбий қизиқиш узоқ юртдан келган миллатдош билан суҳбат қуришга имкон яратди. Муҳаммад ака билан Тошкентнинг кўча ва хиёбонлари бўйлаб юрар эканмиз, ҳамроҳимнинг ўта мулоҳазали шахс эканлигига амин бўлардим.

Асли Сурхондарё вилоятининг Шеробод туманида туғилган миллатдошимиз бир ойлик чақалоқлик чоғида отамакондан маҳрум бўлган. Онаси ва тоғаси билан янги ҳокимият зуғумидан жон сақлаб, ўзга юртга кетишга мажбур бўлишади. Амударёдан ўтиш чоғида, агар у ногаҳон овоз чиқариб қўйганда борми, кўпчиликнинг умрига зомин бўларди. Онасига гўдакни вақт борлигида дарёга улоқтиришни буюришган. Аммо муштипар аёл нури дийдасисиз ҳеч қаёққа бормаслигини айтиб, ўғлини бағрига қаттиқроқ босиб, юрагини ҳовучлаб турган. Хуллас, Муҳаммад муҳожирликнинг бор азоб-уқубатларини бошидан кечирди. Оғир ҳаёт гирдобида тобланди. Умри бор экан, йиллар ўтиши билан киндик қони тўкилган ва бир вақтлар беихтиёр жудо бўлган она заминга яна қадам қўйиш шарафига муяссар бўлди.

— Хабаримиз борки, ҳозирги кунда сиз келган юртга толе излаб кетаётганлар сони кўпаймоқда. Узоқ вақт муҳожирлик уқубатларини татиб кўрган киши сифатида сиз буни қандай изоҳлайсиз?

— Айримларга ҳайронман. Бахт излаб бораётган маконини яқиндан билмай туриб, кўп нарсага умид қилишади. Бу мутлақо нотўғри. Собиқ СССРдан Америкага доимий яшашга кетаётганлар сафи ортиб бораётир, Ҳукумат уларнинг хоҳиш-иродасига қараб ёрдам бермоқда. Яшаш жойини ўзгартираётганларни ҳам тушуниш мумкин. Ўз юртларининг эртанги кунига умид қолмаган кўринади. Иқтисодий таназзул шу кўйга солган бўлса ажаб эмас. Нью-Йоркка келганлар орасида миллатдошларни учратмаганим кўнглимга бироз бўлса-да таскин беради. Биз бир вақт замона зайли билан туғилган юртдан жудо бўлгандик. Агар ўша кезда ҳеч ким тазйиқ ўтказмаганида, сарсон-саргардонликни бўйинга олмасдик. Халқимиздаги киндик қони тўкилган диёрга содиқлик руҳи кучли эканлиги бошимни осмонга етказади. Улар ўзга юртдаги ҳавойи бахтдан шу ердаги хотиржамликни афзал кўришади. Ҳа, уларни бу ерда аждодлар руҳи тутиб турибди.

Яқинда Америкага кўчаётган бир яҳудийнинг хонадонида бўлишга тўғри келди. Унинг бир ўғли аллақачон Нью-Йоркда такси ҳайдаб, кун кўрар экан. Яна бир ўғли ва келини, рафиқаси билан океан ортига кетишга аҳд қилибди. 6 ойдан бери шу мақсадда уриниб юрган экан. Хонадон соҳибаси нима бўлса ҳам кетиш тарафдори. Аммо борадиган манзили хусусида етарли маълумотга эга эмас. Унга қолса бугуноқ узоқ йил яшаган, қадр-қиммат орттирган заминни тарк этса. Бунга ҳозирча ҳужжатларни расмийлаштириш халақит бераяпти, холос. Яхши ҳовлиси бор экан. Турмуш тарзи бинойидек. Оила аъзолари ишли. Хўш, уларга яна нима керак? Ҳа, англадим, уларга гўзал ва боҳаловат ҳаёт зарур. Аммо уларнинг туши ўнгидан келармикин? Ана шуниси муҳим.

Халқимизда бир гап бор: дарахт бир жойда кўкаради. Биз ҳам узоқ вақт хорижда яшаганимиз билан ўзимизни омонат сезганмиз. Ҳар доим бизни қуёшли ўлкамиз тафти тортиб турган. Бу ердагидек ноз-неъматни ҳозиргача ҳеч қаерда учратмадим. Ҳавонинг мусаффолигини асло алмашмайман. Ниятим болаларни ҳам бир бор Америкадан олиб чиқиш. Рости, бу юмуш айни чоғда оғир кўчаяпти. Анча чуқур илдиз отилган кўринади. Мақсадим ўғилларни, рафиқамни отамаконга келтириш. Йигитларни шу ерда уйлаш нияти ҳам бор. Улар учун ҳовли харид қилмоқчиман. Тўғри, бу фикрларни бирдан амалга ошириш хом хаёл. Зеро, ватан дарвозаси тўла очилмоқда. Келиб-кетиш кўпайди. Худо хоҳласа, ўйлаган ниятларимга етадиган ҳузурбахш дақиқалар яқин.

— Кўпчилик Американи тўкин-сочинлик, қўлинг истаган томонга етадиган макон сифатида билишади. Орамизда у ердаги турмуш тарзини орзу қилганлар ҳам бор. 13 йил у ерда истиқомат қилган шахс сифатида сиз бу фикрларга қандай қарайсиз?

— Американинг ҳам ўзига хос машаққатлари ва ташвишлари шунчалик бисёрки, уларни бирма-бир санаб ўтишга камина ожиз. Аммо бу ерда кимки сидқидилдан меҳнат қилса, аниқ мақсадни кўзласа марра шуники. Бизда ким бўлмасин, ҳар куни кам деганда 16-18 соатдан тер тўкишга тўғри келади. Америкада бир гап бўлар, жон берган аллоҳ—ризқ ҳам беради, деган ақида мутлақо тўғри. келмайди. Энг яқин одаминг ҳам сенга ортиқча мулозамат кўрсатмайди. Қўлингдан бир иш келмаса ёки ўз кунингни ўзинг кўрмасанг, узоққа бориш амри-маҳол. Имоним комилки, кўпчилик орзу этган ва кундан-кун қиймати ошиб бораётган долларни шу ерда ҳам чин кўнгилдан меҳнат қилиб, бемалол топса бўлади. Ахир халқимизда бир гап бор-ку ҳар ерни қилма орзу, ҳар ерда бор тошу тарозу. Бу гапнинг тагида қанчалик пур маъно борлигини бир дақиқа ҳам унутмаслик даркор. Ўз элини ҳурматлаган, туғилган ватанга сидқидилдан меҳнат қилган аллоҳ бандаси кам бўлмайди. Биз ҳам шу ниятни дилга жо қилганмиз.

— Ўзбекистонда бўлган чоғингизда савдо дўконларига кириб турасизми?

— Мен сизга айтсам, Тошкентни яхши билмаган меҳмон машинасиз юриб, унчалик завқланиш ололмайди. Тўғрисини айтсам, савдо дўконларига кирмайман. У ерда нима ҳам қилардим. Айтишларича, расталарда ҳеч вақо йўқ эмиш. Яна қимматчилик дейишади. Бу ҳолда кўнгил истаган буюмни харид қилиш амри-маҳол. Хорижда кийим-кечак, емак таомлари расталарда босилиб ётибди. Фақат нархи баланд. Уни кучи етган одам олади, холос. Бундан ташқари сиздагидек керакми ёки йўқми бирор нима сотиб олиш бизда удум эмас.

— Хабаримиз борки, Америкадаги яшовчи туркистонликларни бир ерга жамлаб турган жамият мавжуд. Унинг фаолияти хусусида гапириб бера оласизми?

— «Туркистон» деб номланувчи жамиятнинг фаолияти фаолларидан бириман, десам хато бўлмас. Унинг жами йиғинларида иложи борича иштирок этаман ва қўлимдан келган мададни бериб тураман. Беназир ватандошимиз Бегиш домла жамиятга раҳбарлик қилади. У киши барча туркистонликларни бир ерга тўплаб, яхши фикрларни ўртага солади. Шунингдек, жамиятдаги Олмонияда яшовчи жонкуяр миллатдошимиз Боймирза Ҳайит билан ўтказилган учрашувлар катта таассурот қолдирган. Бундай дилтортар мулоқотлар бот-бот ўтказиб турилади. Тўғри, менинг умрим кўпинча юришларда ўтса-да, аммо фурсат бўлган заҳотиёқ «Туркистон»га бирров кириб чиқаман ва жами янгиликларни билиб оламан. Унинг фаолиятини янада кенгайтириш йўллари изланмоқда. Агар жамият ватан билан алоқани янада мустаҳкамласа, нур устига аъло нур бўларди.

— Йирик сармоядор Абдурауф Мақсудийнинг саъйи-ҳаракатлари билан Тошкентда «Эл» халқаро туркистонликлар уюшмаси тузилганидан хабарингиз бор. Ўтган йил сентябрь ойида унинг биринчи йиғини бўлди. Айтинг-чи, бундай халқаро миқёсдаги ҳаракатнинг дунёга келиши муқаррармиди?

— Бу уюшманинг ташкил этилиши давр тақозосидир. У аллақачон ўз фаолиятини бошламоғи даркор эди. Афсуски, икки ўртадаги бир-биримизни англаб етмаслигимиз боис узоқ вақт муносабатлар фақат бирёқлама бўлиб келди. Ватандаги оламшумул ўзгаришлар туфайли хориждаги миллатдошларимиз тақдирига бефарқ қаралмаётир. Уларнинг шунча йил ноҳақ қоралаб келингани етар. Имоним комилки, бу ҳаракат Ватан дардида куйиб юрган минг-минглаб туркистонликларга кенг йўл очади.

«Эл» уюшмаси йиғинларида иштирок этмаган бўлсам-да, унинг жами ҳаракатларини қўллаб-қувватлайман ва кейинги сафар бирга бўлишга имкон топаман. Абдурауф ака билан узоқ йиллардан бери ҳамкорлик қилиб турамиз. Бир-биримизнинг нимага қодирлигимиз яхши маълум. Афғонистонда ҳам учрашиб турардик. Мана насиб этди, Америкада ҳам ризқимизни бирга териб юрибмиз. Тошкентда Америка элчихонаси очилиши маросимида қатнашган чоғда Абдурауф ака билан дийдор кўришдик. Нимасини айтай, биз ана шундай дориломон кунлар келишига умид билан ҳаётмиз. Аллоҳ насиб этса, истиқлол қуёши биз томон заррин нурларини сочадиган дамлар келди.

— Гапларингиздан аёнки, сиз кўп йиллардан бери тижорат билан шуғулланиб келасиз. Айтинг-чи, бу касбнинг биз воқиф бўлмаган сир-асрорлари борми?

— Савдо-сотиқ билан шуғулланиш ота касб. Унинг ўзига яраша муҳим томонлари бисёр. Бирма-бир санаб ўтиш унчалик тўғри ҳам бўлмас. Фақат бу юмуш билан доимий шуғулланган кимсагина, йиллар ўтиши билан нима қилиш кераклигини ўзи англаб етади. Ўзимга келсак, кўп вақтдан бери мол олиб, мол сотаман. Мен аралашмаган юмуш йўқ ҳисоби. Етти қитъадан мол олиб келишим мумкин. Бунинг учун қудратим етади. Америка банкларидан истаган пайтда қарз олиш кафолати бор. Бунинг учун уларда ўз ҳисобимни очганман ва ҳеч қачон хиёнат қилган эмасман. Тижорат оламида бировнинг ҳақига ола қараш, айтилган ёки келишилган шартни бузиш оғир кўргилик. Агар кимки шу йўлни тутса, унда бир умр барака топмайди. Ҳеч қайси ўзини ҳурмат қилувчи ишбилармон қўл бермайди, аксинча тескари қараб муомала қилади.

13 йилдан бери Америкада яшаб, у ернинг паст-баландини яхши ўрганиб олганман. Бир савдо фирмаси очган эдик. Ҳозир уни тўхтатдик. Бошқа юмушлар билан бандмиз. Икки такси машинасини хусусий қилиб, шундан даромад олаётирман. Икки ўғил уни юргизиб турибди. Тўғри, иш оғир. Аммо бошқа илож йўқ. Яхши яшайман, деган ҳар қандай одам тиним билмай ишлаши даркор. Керак бўлса оиламдагиларнинг ҳаммаси ҳам бирдек тер тўкишга мажбур. Уйда бажаришга иш оламиз. Бўш вақт топиб компьютер йиғилади. Шу йўл билан бироз пул топилади. Шу кунларда Мозори Шарифда «Салим ва ўғиллари» савдо фирмаси иши кенг йўлга қўйилган.

— Агар сир бўлмаса, айтинг-чи, бир йиллик даромадингиз қанча?

— Унчалик юқори эмас. Йил давомида жами харажатларни чиқариб ташлаганда 100 минг доллар даромад қилинади. Кўпинча ўзим ҳам, болаларимиз ҳам ўта тежамкорлик билан кун кўрамиз. Кўчадан овқат еймайди. Тирикчилик фақат уйда. Бу ҳам бирмунча маблағни тежашга имкон беради. Йиллик олинадиган даромад — бу ўртача миқдор. Бундан ортиқроқ ёки бир оз кам ҳам бўлиши мумкин. Америкада ўта иши юришган ва катта даромад кўраётган миллатдошлар ҳам бор.

— Ўз уйингиз борми?

— Америкада ўзини билган одам уйли. Биз ҳам бу ақидадан чекинганимиз йўқ. Шаҳар яқинидаги бир ҳовлида турамиз. У уч қаватли бўлиб, бир неча хоналари бор. Дастлаб кўчиб борганимизда уни 120 минг долларга олган эдик. Сўнг 40 минг сарфлаб, бироз таъмирладик. Ҳозирги кундаги баҳоси 300 минг доллар. Афғонистонда яшаган чоғимизда ҳам Мозори Шарифда уч қаватли уйимиз бор эди. Аммо шўро қўшини киргач, ташлаб кетишга тўғри келди. Ўтган йили аллоҳнинг марҳамати билан яна у бизга насиб этди. Уни яхшилаб созлаб, бир халқаро ташкилотга ижарага берганмиз. Ундан ойига 500 доллар тушади. Энди насиб этса Тошкентдан ҳам бир ҳовли олмоқчимиз. Агар имкон бўлса, Душанбе ва Бухородам ҳам иморат харид қилиш нияти йўқ эмас.

— Учинчи бор келишим дедингиз. Ташриф чоғида ўзбек тўйларида бўлишга тўғри келгандир...

— Бўлмаса-чи, ватанда бўламиз-у, тўйга бормаймизми? Ангорда, Шероботдаги жигарларнинг маъракаларида иштирок этишга тўғри келди. Аммо улардаги ортиқча исрофгарчиликдан бироз кўнглим қолди. Буни уларнинг ўзларига ҳам айтдим. Айниқса ақлни олувчи арақнинг кўп истеъмол қилиниши ўта ёмон иллат экан. Ахир мусулмон фарзанди бўла туриб, заҳри қотилни нега истеъмол қилади? Хурсандчилик учун бундан бошқа восита йўқми? Бир умр йиққан мол-мулк бир-икки кунлик тўй чоғи кўкка совурилиши инсофданми?

— Америкадаги ўзбек тўйлари ҳақида гапириб беринг.

— Бу ердагидан унчалик фарқ қилмаса ҳам, ҳар қалай замонавий ва ўта тежамлидир. Маъракага келин-куёвнинг энг яқин одамлари йиғилишади. Бу ердагидек ёшлар унаштирилади, ош берамиз, кичикроқ базм қилинади.

— Умуман Америкада ўғил уйлантириш ёки қиз чиқариш учун қанча маблағ кетади?

— 30-40 минг доллар деб ўйлайман. Бу унчалик тўғри бўлмаслиги ҳам мумкин. Энди бу юмушни ҳар ким ўз ҳимматига қараб амалга оширади. Чўнтак кўтарса бироз ортиқча харажат ҳам қилиниши мумкин. Аммо имоним комилки, сиздагидек бўлар-бўлмасга, топган-тутганни совуриш биз учун ёт нарса.

— Фарзандларингиз ҳақида ҳикоя қилиб беринг.

— Худо бизга тўрт ўғил ва икки қиз берган. Қизларни ўзимиз сингари муҳожирларнинг фарзандларига узатдик. Бир ўғилни ҳам уйладик. Уч бўйдоқ бор. Катта ўғлим 32 ёшда. Ундан кейингиси — Зоир 28 ёшда. Озарбайжонда таҳсил кўрган. Муҳандис. У ҳам бу ерга яқинда келиб, бир фирма очмоқчи. Ҳамма иш қўлидан келади. Бекор туриш, бефойда кўнгил ёзиш фарзандларимга ёт нарса. Мен уларга ортиқча пул бериб, талтайтириб юбормадим. Аксинча, меҳнат қилишга, ўз кунини ўзи кўриб кетишга ўргатдим. Аслида ҳаётий қоида шунақа ўзи. Аммо ватандаги айрим ота-оналарнинг ўз фарзандларини пуф-пуфлаб, қўлини совуқ сувга урдирмаётгани ҳайратлантиради. Оғир кунларни биз кўрдик, сизлар роҳат-фароғатда яшанглар, дея жами қулайликларни яратиб бераётгани бироз ортиқча. Қийинчиликни биз кўрганмиз. Ватандан ҳеч вақосиз кетганларнинг кун кўришининг ўзи бўладими? Бутун умр меҳнат қилиб, кам бўлмадик. Болаларни ҳам шунга ўргатдик. Уларни қанотимиз остида мусича каби асрабавайламадик. Уларга фаолият учун имкон яратиб бериш бошқа гап. Қўллаб-қувватлаб турмоқ даркор.

— Айтингчи, сиз бирор-бир маълумотга эга бўлганмисиз?

— Қайдам. Бизга мадраса кўриш насиб этмаган. Савдо-сотиқ дорилфунунини ўталган. У ўзи сизни ўқитиб олади. Аниқроғи бир умр ўқишга, ўрганишга мажбур этади. Агар бунга амал қилмас экансиз, узоққа бориб бўлмайди. Бир олдирасиз, икки олдирасиз, аммо учинчи гал бошқача йўл тутилгач, ўрнини қоплаб оласиз. Биз ватанни тарк этган чоғда ўқишни ўйламаганмиз. Бир амаллаб кун кўриш керак эди. Нон топиш машаққат бўлиб турганда кўнгилга ўқиш сиғармиди?

— Қайси тилларни биласиз?

— Э, бу дунёда мен сўзлашмаган миллат қолмади ҳисоб. Арабча, инглизча, пуштуча, форсча бемалол сўзлаша оламан. Фарангча, олмонча фикр алмашиш қўлимдан келади. Бу ерга тез-тез келиб-кетиш боис ўрусчани ҳам ўрганиб олдик. Тил топишишга тўғри келаяпти. Аммо муҳими тил эмас. Кўнгил кенглиги ва ишбилармонлигида. Гап келганда бир фикрни изҳор этишим лозимки, айрим миллатдошларим ўз она забонларини унутиб қўйишган. Узоқ вақт давом этган бир ёқлама муносабат сабабли сўзлашув чоғида ўрисча жумлаларни қўшиб юбориш ҳоллари учрайди. Ахир тилимизни бундай камситиш кимга керак? Она забонга давлат мақоми берилгани айни улуғ иш бўлди. Бу анча кеч қўлланилганига қарамай, унга ҳали тўла амал қилиняпти, деб бўлмайди. Бу ҳаётий юмуш зудлик билан амалга оширилишини истайман.

— Сизнинг хонадонингизда ўзбек таомларидан қайси бири кўпроқ тановул қилинади?

— Ҳар куни ош ейман. Ҳафта мобайнида уни тотимасам, оғзимга маза кирмайди. Бошқа ноз-неъматлар ҳам ясалади. Аммо ошнинг ўрни бўлакча. У қўй гўштидан дамланади. Ўзимиз қўй боқамиз. Думба ёғи унчалик хуш кўрилмайди. Аммо сизга айтсам, бу ерга қараганда гўшт унчалик мазали эмас. Ўзбек заминидаги бор нарсанинг баҳоси йўқ. Тўғри, Америкада ҳам дов-дарахт кўп. Чўпни тиқиб қўйса ҳам кўкаради. Иқлими шуни кўтаради. Йил давомида ёмғир ёғиб туради. Қишуёзи ҳам бор. Аммо Ўзбекистон табиатидек нафис давр ҳеч қаерда бўлмаса керак. Шу заминда боқилган қўй гўшти лаззати бетакрордир.

— Сиз ўзбек қўшиқларини эшитиб турасизми?

— Саволингиз ғалати. Етти иқлимга сочилиб кетган қайси бир миллатдошнинг хонадонига борманг, ўзбекона руҳни кўрасиз. Юракка яқин қўшиқ ва куйларга ошно бўласиз. Катта кетма-ю, аммо жавонимда сизда йўқ қўшиқларнинг тасмадаги ёзуви бор. Тамарахонумдан тортиб, эски қўшиқларни куйловчи ҳофизлару, замонавий хонандаларнинг овозини тўплаганман. Уларни бот-бот тинглаб тураман. Фарзандларим ҳам шунга одатланишган. Оилавий дастурхон атрофида ўзбек куй ва қўшиқларини баҳамжиҳат бўлиб эшитамиз. Ўзбекистондан бирор-бир санъаткор Америкага бориб қолса, қаерда бўлмайлик вақт топиб томоша қиламиз. Кўзда ёш, дилда ғурур билан миллий ижрочилар санъатига тасаннолар ўқиймиз. Бир неча бор халқ ҳофизлари Шерали Жўраев, Ортиқ Отажонов, Дадахон Ҳасановларнинг қўшиқларини тинглаш насиб этган. Бетакрор раққоса Феруза Солиҳованинг дилтортар хиромларига мафтун бўлмаган туркистонлик бўлмаса керак. Хуллас, миллий санъатсиз ўзимизни тасаввур этиш мушкул.

— Отамаконда қариндош-уруғларингиз борми?

— Опам ҳаётлар. У киши Шерободда истиқомат қилади. 10 нафар фарзанди, 54 невара, 58 чевараси бор. Шунингдек, Ангорда ота бир, она бошқа бўлган укам яшайди. Касби ўқитувчи. Биз юртдан жудо бўлган чоғда отам қамоқда бўлган. Сибирь тутқунида азоб чеккан. Орадан узоқ вақт ўтгач, омон қайтиб бизнинг тақдиримиздан хабар тополмагач, яна оила қурганлар, Худо раҳматли бизни, дея кўп азият чеккан кўринади. Ўн йиллардан сўнг бир-биримизни топдик. Тоғам ҳам фарзандлари билан яшайди. Бундан ташқари Душанбе ва Бухорода ҳам қариндош-уруғлар бор. Ҳар гал келсам, улар билан дийдор кўришишга ҳаракат қиламан. Афсуски, вақт ўта тиғиз.

— Дил торларини бехос чертган дардли туйғуларни изҳор қилсангиз.

— Яқинда мени ногиронлар ва мажруҳларга ёрдам кўрсатувчи меҳр-шафқат жамғармасининг хайрия кечасига таклиф қилишди. У ерда сўз олиб, қаерда, ким бўлмайлик ватанни улуғлаш кераклигини, бор куч ва қудратни унинг равнақига сарфлаш даркорлиги бот-бот такрорланди. Ногиронларга ёрдам тариқасида 1 минг сўм хайрия этдим. Йиғилганлар учун бўлган томошада кўзи ожиз жажжилар қатнашди. Уларнинг аҳволини кўриб, раҳмим келиб кетди. Наҳотки, гулдек табиатни булғаб, унинг заминида осойишта ҳаёт кечираётганларни жабр чекишга мажбур қилиш керак бўлса?! Ахир, ҳар биримиз келажак авлодлар олдидаги ўз масъулиятимизни англаб, она сайёранинг ҳар бир бўлагини кўз қорачиғидек асраш йўлларини изламоғимиз лозим-ку! Бундан ташқари Зуҳро Аминова деган бир ҳурматли опамиз ёш қизларга ҳаёт ақидаларини ўргатишни ўз зиммасига олганини эшитиб бошим осмонга етди. У кишига 500 сўм ёрдам беришни дилга тугдим. Бу фикрларни шунчаки изҳор қилаяпман, холос. Таъна қилиш фикридан йироқман. Зеро, халқимиз азалдан хайрия-эҳсонларга қўли очиқ бўлган. Етим-есирларни ўз бағрига олиб, уларнинг бошини силаган.

Ислом УСМОНОВ.

Ҳар тўғрида

ТЕАТР ва кино артисти Лариса Голубкина Островскийнинг пьесаси асосида саҳнага қўйилаётган спектаклдаги янги ролига ҳозирлик кўрмоқда. У шунингдек май ойида «Мосфильм» киностудиясида таниқли кинокомедия устаси Евгений Гинзбург сценарийси асосида суратга олинаётган «Содда Вольтер» фильмида суратга туша бошлайди. Бундан ташқари, ўзи маҳорат билан ижро этган қадимги рус романслари жамланган пластинкани ҳам ёздиришга муваффақ бўлди.

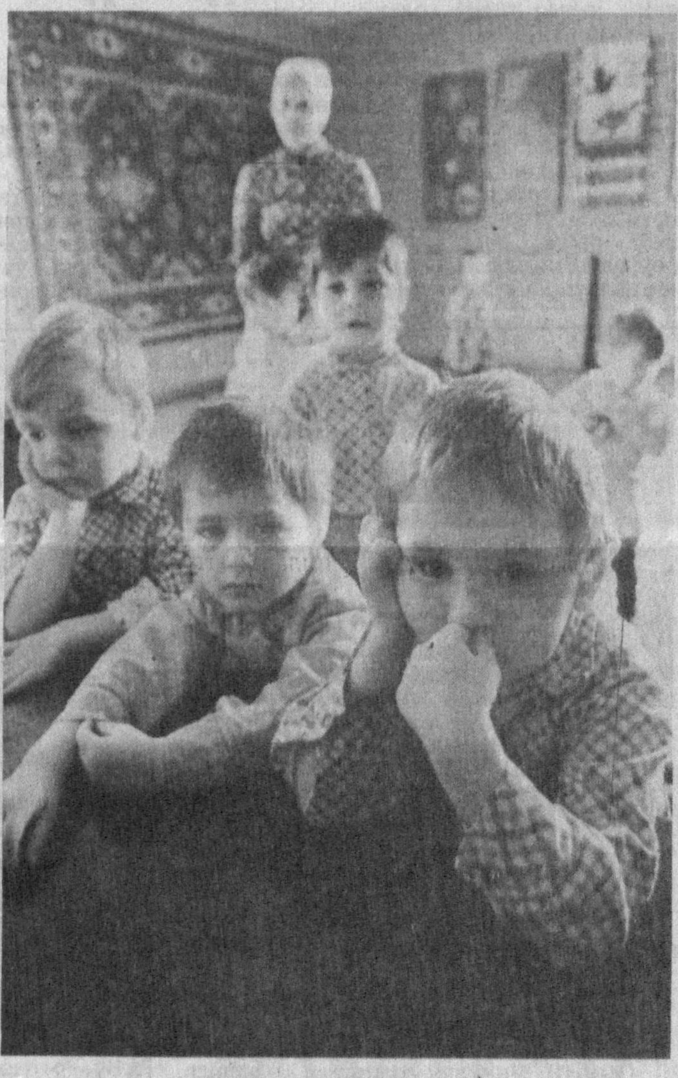

САМАРА вилояти. Нажот истагудек кўзлари жовдираган мана бу болаларга бир разм солинг-а. Улар — аҳлоқ тузатиш меҳнат колониясида жазо муддатини ўтаётган маҳбус аёлларнинг фарзандлари. Оналари уларнинг ҳолидан эса хабар олиш учун ярим-бир соатгагина келиб кетадилар, холос. Қолган пайтда эса меҳрибон энагалари ва шифокорлар назорати остида бўладилар. Аммо шундай ҳоллар ҳам бўладики, озодликка чиққан она ўз фарзандини яқин атрофдаги темир йўл станциясида қолдириб, ўзи янги «бахт» излаб боши оққан томонга равона бўлади.

НИМАНИ ЯХШИ КЎРИШАДИ?

АВСТРИЯЛИКЛАРНИНГ уй ҳайвонларидан энг яхши кўрадигани мушук экан. Вена шаҳрида эълон қилинган сўнгги ҳисоб маълумотларига қараганда, ҳозирча бу ерда 1.333000 мушук рўйхатга олинган. Рўйхатдаги итларнинг сони эса 465000. Шунингдек, улар аквариум балиқларини (770000), қушларни (380000), пакана қуёнларни (211000), денгиз чўчқаларини (92000), тошбақаларни (49000) ҳам яхши кўришади.

Қидир ТЎЛА ўғли тайёрлаган.

Мавжуда Юсупова пойтахтимиздаги 141-ўрта мактабда 18 йилдан бери математика фанидан дарс бериб келади. У ўз соҳасини жуда яхши билган ҳолда 7—8-синф ўқувчиларини математиканинг нақадар қизиқарли фан эканлигига ишонтира олган мураббийдир. Муаллима раҳбарлик қилаётган математикани чуқур ўрганиш тўгараги дарслари болаларнинг энг севимли, орзиқиб кутилган дамларига айланган.

СУРАТДА: Мавжуда Юсупова 8«б»-синфида аълочи ўқувчи Дилдора Азимова ёрдамида навбатдаги дарс мавзусини тушунтирмоқда.

Равиль Альбеков сурати.

ҲАМКОРЛИКНИНГ ТАЪСИРИ

КЕЙИНГИ пайтда мактабларда ота-оналар билан учрашувлар ўтказиш, бу ерда бўлаётган турли тадбирларга маҳалла аҳли ва фаолларини ҳам жалб қилиш кенг тус олмоқда. Ана шундай учрашувлардан бири куни кеча Ҳамза районидаги 230-мактабда бўлиб ўтди.

— Биз барча синфларда таълим олаётган ўқувчиларимизнинг ота-оналари ва маҳалла аҳли билан яхши алоқа ўрнатганмиз, — деди мактаб директори, кимё фанлари номзоди Қобил Толипов. — Фарзандларининг ўқиши, хулқи ва юриш-туришидан доимо уларни хабардор қилиб турамиз. Ўз навбатида улар мактабимиз ҳаётида фаол иштирок этиб, уни таъмирлаш ва зарур кўргазмали қуроллар билан таъминлашда қўлларидан келган ёрдамларини аямаяптилар. Хуллас, вужудга келган муаммоларни биргаликда ҳал қиляпмиз.

— Мактаб билан ота-оналар ҳамкорлиги яхши самара бермоқда, — деди учрашувда сўзга чиққан «Тарновбоши» маҳалласида истиқомат қилувчи Серикбой Бўташев. — Бундай ҳамкорликни ривожлантириш керак деб ўйлайман. Чунки кейинги пайтда фарзандларимиз хулқида ижобий томонга сезиларли ўзгариш сезилмоқда. Уларнинг фанларни чуқур ўзлаштиришга ва жамоат ишларида фаол иштирок этишга бўлган иштиёқлари ортиб бормоқда. Илгарилари кўча-кўйларда бекорчиликдан нима қилишларини билмай ярим кечагача тўда-тўда бўлиб сигарета бурқситиб ўтирган ёки бўлмаса қўни-қўшниларнинг оромини бузиб мотоциклларини тариллатиб ҳайдаб, бир-бирлари билан пойга ўйнайдиган ўсмирларни кўплаб учратиш мумкин эди. Ҳозир бундай нохуш манзарага деярли барҳам берилди. Эндиликда ўқувчилар мактабдан келганларидан сўнг дарсларини тайёрлаб, уй юмушлари билан банд бўлмоқдалар. Демак, мактаб жамоаси билан маҳалла аҳли ҳамкорлигининг бола тарбиясига таъсири катта бўляпти экан, уни зинҳор сусайтирмаслик керак.

Учрашувда сўзга чиққан бошқа ота-оналар ҳам маҳалла аҳли билан биргаликда бундай тадбирларни тез-тез ўтказиб туриш таклифини киритдилар.

Исмоил ЗОИРОВ.

•

Шудринг ишқи тушди
япроққа,
Барг ҳам уни бағрига
олди.
Замин нотинч, осмон
серғалва,
Боғда эса висол туғилди.
Тикиласан — кўзинг
яшнайди,
Қандай маъсум, қандай
бокира.
Тўкилмасин, дея маслагим
Сергак турар япроқлар,
қара.
Улар сўзин эшита олдим,
Тутолмадим ўзимни,
бироқ.
Шабнам дарё бўлмоқчи
эди,
Куз, куз дея, йиғларди
япроқ.
Ҳали замон кун ёришади,
Тинар япроқ кўзидаги
нам,
Шунда ҳам қуёшга
ёлворар,
Япроғимни яшнат, деб,
шабнам.

Андрей Пишненко сурати.

•

* *Раҳмдил ва меҳр-шафқатли бўлайлик!*

КИШИЛАР АРДОҒИДА

ҲОЗИРГИ оғир дамларда халқимиз мушкулини енгиллаштириш ҳамда кам даромадли ва муҳтож оилаларга, нафақахўрларга ва ёлғиз кексаларга моддий ва маънавий мадад бериш учун республикамиз раҳбарияти ва жойлардаги шу ишга мутасадди раҳбарлар талайгина савобли ишларни амалга ошириб, зарур чора-тадбирлар кўрмоқдалар.

— Бу қийинчиликлар ҳадемай ортда қолади, — деди Чилонзор район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш шўъбаси мудири Шуҳрат Аҳмедов. — Қирқига чидаган сабр-бардошли, қаноатли халқимиз қирқ бирига ҳам чидайди. Энг муҳими, истиқлолга юз тутган мустақил республикамиз мустаҳкам оёққа туриб олса бўлгани. Кейин ҳаммаси яна ўз изига тушиб, илгаригидек эгнимиз бут бўлгани ҳолда тўқ ва фаровон ҳаёт кечирамиз. Зеро, тушкунликка тушишга ҳеч қандай асос йўқ. Мустақиллигимизни тан олган давлатларнинг ҳозирги аҳволимизни тўғри англаб, бизга меҳр-мурувват кўрсатаётганликлари жонажон ва ҳур Ўзбекистонимиз истиқболи нурли эканлигидан гувоҳлик беради. Бинобарин, башоратчилар таъкидлаб ўтганидек, республикамиз иқтисодиёти гуркираб ривожланган, маданият ва фан-техника соҳасида мисли кўрилмаган ютуқларга эришадиган илғор давлатлардан бирига айланадиган вақт яқинлашиб қолди. Биз ҳозирги шароитни чуқур ҳис қилган ҳолда меҳр-шафқат жамғармаси билан биргаликда районимизга хориждан келтирилаётган хайрия ёрдамларини барча маҳаллаларга тарқатиб, уларнинг тўғри тақсимланишини назорат қилиб боряпмиз. Чунончи, ўтган ҳафтада «Катта Чилонзор» маҳалласида истиқомат қилувчи 76 нафар уруш ва меҳнат ногиронларига, етим-есирларга гўшт ва сут маҳсулотлари, макарон, қанд ва шакар берилди. Шунингдек 1-гуруҳ ногиронлари Ҳидоят Шукурбеков билан Мухтор Юсупхўжаевларга Америкадан келтирилган қўлтиқтаёқлар топширилди. Бундан ташқари, бир нечта ошхонада қаровчиси бўлмаган ёлғиз қарияларга бепул тушлик берилмоқда. Шу ҳафтада эса «Чилонзор» маҳалласида яшовчи 100 дан зиёд кам даромадли оилаларга кийим-кечак, шакар, ёғи олинмаган сут, макарон, ёғ ва маргарин тарқатилади. Хуллас, ҳар ҳафтада у ёки бу маҳаллага бориб, ёрдамга муҳтож ҳар бир хонадонга совға-саломлар улашган ҳолда ногиронларнинг шундоғам яримта бўлиб қолган кўнгилларини кўтаришга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳа, Шуҳратжон ҳақ гапни айтди. Зотан, моддий ва маънавий ёрдамга муҳтожлар ҳукуматимиз раҳбарлари ва мутасадди ташкилотлар томонидан ҳеч қачон эътибордан четда қолган эмаслар. Улар ҳамиша меҳр-мурувватли кишилар ардоғида ва кўмагида бўлади.

Иброҳим ЗОИДОВ.

* *Спортимиз жонкуярлари*

ШОГИРДЛАРИ ЖУДА КЎП

ЭРКИН акани кўрган киши оғир атлетика бўйича Оврўпо ва жаҳон рекордларини бир неча бор янгилаган деб ўйламайди. Бир неча бор мамлакат чемпиони, СССР халқлари IV ёзги спартакиадасининг ғолиби бўлган бу кишининг жуссаси кўзимиз ўрганиб қолган кенг елкали, йўғон атлетикачиларникига сира ўхшамайдида. Бироқ, Эркин Каримов ўзбек спортининг ёрқин юлдузларидан, жумҳуриятимизни жаҳонга танитган кишилардан бири.

Унинг спортга кириб келиш тарихи ҳам ўзгача.

— Бир воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди, — деб эслайди у. Мактабда ўқиётган пайтларим эди. У кезларда мактабларда ҳам ипак қурти боқиш одат тусига кириб қолганди. Барг кесиш учун 10-12 метрлар келадиган балх тутига чиқиб новдаларни қирқаётган эдим, бир шохи мўрт экан. Синиб кетди. Қаттиқ йиқилиб, ҳушимдан кетиб қолибман. Кўзимни очсам, касалхонада ётибман. Тепамда онам йиғлаб ўтирибдилар. Ўшанда кўпчилик Шамсивойнинг ўғли энди одам бўлмаса керак деган хаёлга боришибди.

Ички органлари бир қатор «ремонт»дан чиққан бу одамнинг кейинчалик халқаро майдонларда олқиш қозонишини ўшанда ҳеч ким кутмаганди. Айнан шу сабр-тоқатли, матонатли одам жумҳуриятимизда биринчилардан бўлиб (ўзбеклар ичида) халқаро майдонларда муваффақият қозона билди. Аммо 1965 йилдан СССР терма командаси аъзоси, IV СССР Халқлари ёзги Спартакиадаси ғолиби бўлган шу фидойи спортчини ўша пайтдаги жумҳурият спорти амалдорлари қўллаб-қувватлашмади. 1968 йилда Эркин ака Мехико олимпиадасида қатнашиши керак эди. Бироқ, унинг учун елиб-югурадиган, уни қўллаб-қувватлайдиган меҳрибон топилмади. Натижада, Эркин ака ўрнига IV Спартакиадада тўртинчи ўринни олган гуржи Дито Шанидзе қатнашди.

Катта спортдан кетгач, Эркин ака шахсан Шароф Рашидов тавсиясига биноан оғир атлетика бўйича жумҳурият спорт қўмитасида бош тренерлик қила бошлади. У бу лавозимда 12 йил ишлади. Иттифоқда 14-15 ўринларда юрган республика командасини энг кучли жамоалардан бири сифатида шакллантирди. Эркин аканинг вилоятма-вилоят юриб, ёш тош кўтарувчиларни излаб топиб, келажакда улардан чемпионлар етиштирганлиги бор гап. Унинг шогирдлари жуда кўп. Булар жаҳон рекордчилари Виктор Мособит, Валерий Богутский, Исроил Исоқов, Ҳамроқул Маматқулов, жаҳон чемпионлари Игорь Содиқов, Сергей Сирцов, ёшлар ўртасида мамлакат чемпионлари Александр Семенов, Виктор Янский, Улуғбек Пошшахўжаев ва бошқа кўплаб спортчиларни мисол қилиб келтиришимиз мумкин.

Ҳозир Эркин ака олий таълим вазирлигида талабалар ўртасида спортни ривожлантириш бўйича катта ходим. Ёши 50 дан ошган бўлишига қарамасдан тиниб-тинчимайди. Унинг саъй-ҳаракатлари эвазига бир пайтлари сабабсиз тарқатилиб юборилган талабаларнинг «Лочин» (собиқ «Буревестник») кўнгилли спорт жамияти яна тикланди.

Мирза АБДУЛЛАЕВ.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

* *Хоҳ ишонинг, хоҳ...*

ҒАРОЙИБ УЧОВЛОН

⊙ «Ғаройиб учовлон» кимлигини биласизми? Билмайман? Биласиз! Улар ҳали ҳам «мазаси оғиздан» кетмаган, «Лайча Барбос ва ажойиб Кросс», «Қўлбола арақчилар», «Кавказ асираси» каби бадиий фильмлардаги ажралмас дўст Евгений Моргунов, Юрий Никулин, Георгий Вицинлардир.

Уларнинг «отаси»ни ҳам биласизми? Ўша машҳур кинорежиссёр Леонид Гайдай!

Бугун биз уларнинг ҳаётдаги «саргузаштлари»дан икки шингил сўзламоқчимиз.

КУНГИЛ ОВЛАШ

ЮРИЙ Никулин хизмат сафарида, Скандинавия ўлкаларидан бирида цирк таркибида бўлганида уларни элчихонага таклиф этишади. Элчи шкафдан кичкина қутича чиқариб, уни меҳр билан силади-да Никулиндан сўради:

— Нима деб ўйлайсиз, ичида нима бор?

Никулин ажабланиб елка қисди.

— Бу сиз қатнашган «Лайча Барбос ва ажойиб Кросс» фильми.

— Нега уни бунчалар эҳтиётлаб сақлаяпсиз? — сўради Никулин.

— Шунинг учунки, у мен учун ниҳоятда бебаҳо! — деди элчи, — ҳузуримга дипломатлар келишади. Мен дарров шу фильмни қўйиб бераман. Маъзур тутинг, улар думалаб, қотиб-қотиб кулишади. Кейин ҳар қанақа шартномага қўл қўйиб беришади.

ИЧИШНИ ТАШЛАБДИ БЕЧОРА!

НИКУЛИН бир куни «сут» дўконига кирди. Ўша пайтда «Дарахтлар катта эди» фильми намойиш қилинаётганди. Актёр навбатга турди. Унинг бўйи ҳаммадан баланд эмасми, дарров сотувчининг диққатини ўзига тортди.

— Маша, ҳой Маша, — чақирди у шеригини, — қара «Дарахтлар тик турганча эгилишади» деган кинодаги пиёниста келибди.

Бутун навбатдагилар ўгирилиб Никулинга қаради. Юрий эса қизариб-бўзариб олдинга ўтди:

— Қатиқ билан булочка берворинг, — деди у.

— Ичишни ташладингми? — ҳамдардлик билан деди сотувчи. — Агар шунақа қилган бўлсанг, зўр йигит экансан. Уйланиб олгин тезроқ.

УНИСИ ҲАМ, БУНИСИ ҲАМ

МОРГУНОВ булочка билан қатиқ сотиб олиб, уни шу ерда тановул қилиб олмоқчи бўлди. Энди қатиқнинг қопқоғини очган ҳам эдики, магазин директори пайдо бўлиб жаврай кетди:

— Одамларга нима бўлган ўзи-а? Бу ер ошхонами сенга? Бошқа жой тополмадингми? Нима майнавозчилик бу? Тағин кассанинг олдига туриб олганини-чи? Кечқурун пул ҳисоб-китобга етмайди...

— Очқаб қолдим-да, ахир! Кейин биласизми ким билан гаплашаётганингизни? Мен — Моргуновман!

— Сенлар ҳамманг устаси фарангсанлар! — директор ҳам бўш келмади. — Моргуновни мен билмас эканманми? У вафот этган. Ҳозир миршаб чақираман.

Миршаб дарров ҳозиру нозир бўлди. Ҳужжатларни текширди. Нафсонияти оғриган Моргунов шикоят дафтарини сўради. Министр ўртоғига бориб арз қиламан, деб қатъий аҳд қилди.

Аҳвол ўзгарди. Уч-тўрт дақиқада директор хонасида шоҳона дастурхон тузалди. Ҳамма нарса муҳайё қилинди.

— Шу ердами, олиб кетасизми? — фаришталардек навозиш билан сўради директор.

— Унисн ҳам, буниси ҳам. — деди Моргунов лабини ялаб.

ГАЛМА-ГАЛДАН

«ОКЕАН» дўконига кирган Моргунов директордан беш банка қора икра, беш банка қизил икра, ўн банка қисқичбақа сўради. У ажабланди:

— Шунчасини нима қиласиз?

— Вицин менга ҳам ола келинг деган эди.

— Қизиқ бўлдику! Ўтган ҳафтада Вицин ҳам Моргуновга деб шунча нарса олиб кетувди.

⊙ Суратдаги уч кишини кўрдингизми? Бу ўша ғаройиб учовлоннинг Леонид Гайдай таклиф этган ҳайкали. Тўғри у ҳали тикланган эмас. Ҳозирча актёрларнинг ўзи «ҳайкал роли»ни ижро этишяпти. Лекин уларнинг санъати чинакам, нурамас ҳайкалдир.

Васила ЗАЙНУТДИНОВА
тайёрлаган.

МАБЛАҒ КЕРАКМИ?

ҲЕЧ ҚАНДАЙ МУАММОЛАР ЙЎҚ!

«Ўзбек Савдо уйи»

экспорт — импорт LTD фирмаси

СИЗЛАРНИ
1000 СЎМЛИК 10.000 СЎМЛИК АКЦИЯЛАР БИЛАН
50 000 СЎМЛИК 100.000 СЎМЛИК АКЦИЯЛАР БИЛАН
ТАЪМИНЛАЙДИ

АКЦИЯЛАР СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ИМТИЁЗЛИ НОМИНАЛ

1000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар.

БУНДАЙ АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БЎЛИШЛАРИ МУМКИН.

Акция соҳибларига молиявий йил якунларига кўра 20 фоизли курс бўйича қўшимча даромад кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фақат фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Акциялар харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ва 20 фоизли курс бўйича қўшимча қийматини олиш ҳуқуқига эга бўлади.

СОҲИБИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

50000 сўмлик
100000 сўмлик

Ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ акцияларнинг соҳиблари бўлишлари мумкин

Молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига фойданинг бир қисмини акциядан келган даромад сифатида олиш ҳуқуқи кафолатланади.

100 000 сўмлик номинал қийматга эга битта акция битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

50 000 сўмлик номинал қийматга эса икки акциядан иборат пакет битта овоз бериш ҳуқуқини беради.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ҳамда уни турли йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

Фақатгина «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг розилиги билан ва фирмада рўйхатдан ўтказилгандан сўнг амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилингандан сўнг ўтган бир йилдан кейин акцияларнинг соҳиби акцияларнинг тўла қийматини ҳамда акциядан келган даромадни олиш ҳуқуқига эга бўлади.

КЎРСАТУВЧИГА БЕРИЛАДИГАН, БИРОҚ ЭГАСИНИНГ НОМИ КЎРСАТИЛМАГАН, ОДДИЙ НОМИНАЛ

10.000 сўмлик

ташкилотлар ва хусусий шахслар

БУНДАЙ АКЦИЯЛАРНИНГ СОҲИБЛАРИ БЎЛИШЛАРИ МУМКИН

молиявий йил якунларига кўра акция эгаларига акциядан тушган фойдадан баҳраманд бўлиш ҳуқуқи кафолатланади.

Акцияларни сотиш, олиб сотиш ва турли хил йўллар билан бошқалар ихтиёрига ўтказиш

«Ўзбек савдо уйи» фирмасининг рухсатисиз амалга оширилади.

АКЦИЯЛАРНИНГ ҚИЙМАТИНИ ҚАЙТАРИШ:

Харид қилинганидан сўнг бир йил ўтгач акцияларнинг соҳиби акция қиймати ҳамда ундан тушган фойдани олиш ҳуқуқига эга бўлади.

АКЦИЯЛАРГА ЁЗИЛИШ

Опцион шартномалар тузиш орқали амалга оширилади.

Акцияларнинг 1 эмиссиясининг амал қилиш муддати тугаганидан сўнг «Ўзбек савдо уйи» томонидан эълон қилинган муҳлатларда ўз вақтида қиймати қайтарилиб олинмаган бўлса акциялар ўз-ўзидан йилига 20 фоизли даромад тўланадиган имтиёзли облигациялар қаторига ўтади.

Акцияларнинг қийматини қайтаришда акциялар соҳибининг хоҳиши ва «Ўзбек савдо уйи» фирмасининг таклифига кўра пуллар сўм ҳисобида ёки товар маҳсулотлари билан тўланиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси, 700000. Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 24-уй.

Телефонлар: 35-37-90, 34-85-09, 34-64-79, 34-96-31. факс: 34-64-50

Телетайп: 116 384

Телекс: 116108 РТВ

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

МУСАВВИРЛАР, ГРАФИКА УСУЛИДА ИЖОД ҚИЛУВЧИ РАССОМЛАР, ДИЗАЙНЕРЛАР ВА ГЕРАЛЬДИСТИКА МУТАХАССИСЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗБЕКИСТОН» ЎЗБЕК УНИВЕРСАЛ АГРОСАНОАТ БИРЖАСИ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ БОШҚАРУВИ «ЎЗБЕКИСТОН» БИРЖАСИ НИШОНИ (ЭМБЛЕМАСИ)НИ ТАЙЁРЛАШ УЧУН ОЧИҚ ТАНЛОВ

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Нишонга бадиий жиҳатдан қўйиладиган талаблар:

— Ўзбекистон Республикаси агросаноат комплекси маҳсулотларида биржа мутахассислигининг намоён бўлиши;

— байналмилаллик, рамзийликнинг халқаро миқёсда қабул қилиниши;

— услублар ва тайёрлаш воситалари турлича бўлгани ҳолда рамзийликнинг сақланиб қолишига интилиш.

Техник талаблар: эмблема икки хил кўринишда бўлиши лозим — оқ-қора ва рангли (уйғунлик сақлансин учун уч хилдан ортиқ рангдан фойдаланилмайди).

ҒОЛИБГА БЕРИЛАДИГАН МУКОФОТ ПУЛИ — 3 (уч) минг сўм.

РАҒБАТЛАНТИРИШ ЖАМҒАРМАСИ — ўзига хос йўл ва элементларни қўллаган муаллифларнинг ишларидан нишоннинг якуний вариантида фойдаланилса, уларга минг сўмдан мукофот пули берилади.

Азизлар, «Танлов»га деб ёзилган ишларингизни 25 майгача қуйидаги манзилгоҳга юборишларингизни сўраймиз: 700043, Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси, 8, «Ўзбекистон» агросаноат биржаси.

Ижодий рақобат натижалари матбуотда эълон қилинади.

Маълумотлар учун телефон: (3712) 45-89-56.

* * *

Шунингдек, «Ўзбекистон» ўзбек универсал агросаноат биржаси акционерлик жамиятининг банк реквизитлари ўзгарганлигини ҳам маълум қилмоқчимиз.

Янги реквизитлар қуйидагича: Тошкент шаҳридаги саноат-қурилиш банкининг Октябрь район бўлими. Ҳисоб-китоб рақами № 000467953. МФО 172682302, мухбирлик рақами № 300166101.

«ЎЗБЕКИСТОН» АГРОСАНОАТ БИРЖАСИ АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИНИНГ БОШҚАРУВИ.

«ОРИЁНО»
тожик маданияти маркази.
ТОЖИК МАДАНИЯТИ РЕСПУБЛИКА ФЕСТИВАЛИ давом этмоқда.
МУТАСАДДИЙ
«НУР АНВАР БАНК»
1-давра кўриклари 20 апрелгача бўлиб ўтди.
2-давра 21 дан 25 апрелгача (Тошкентда).
ЯКУНЛОВЧИ КОНЦЕРТ
27, 28 АПРЕЛЬ кунлари Тошкент шаҳар ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ саройида бўлади.
Жанрлар бўйича ҳакам раислари:

ЖЎРАБЕК МУРОДОВ
ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ

МАЪРУФХЎЖА БАҲОДИРОВ
МАТЛУБА ДАДАБОЕВА
ва бошқалар.
Билетлар сотилмоқда.
Концерт кеч соат 18.30 да бошланади.
Ёши ўн олтига етмаганлар қўйилмайди.

ТЕМИР-ТЕРСАКЛАР ВА ҚОРА ҲАМДА РАНГЛИ МЕТАЛЛ ЧИҚИНДИЛАРИНИ ТОПШИРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«УЗКООПВТОРМЕТ» Республика кооператив бирлашмаси 1992 йил 1 апрелдан бошлаб темир-терсаклар ва қора ҳамда рангли металл чиқиндиларининг 1 тоннаси учун қуйидаги ўртача тайёрлов нархлари белгиланганлигини маълум қилади:

темир-терсаклар ва қора металл чиқиндилари — 1000 сўм,

темир-терсаклар ва рангли металл чиқиндилари:

мис — 25000 сўм,
жез — 22000 сўм,
бронза — 28000 сўм,
алюминий — 15000 сўм,
қўрғошин — 12000 сўм,
рух — 6000 сўм,
никель—44000 сўм.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 55-43-08, 54-58-57.

Тошкент шаҳар Адлия бошқармаси ва Ҳамза ноҳия халқ суди жамоаси халқ суди раиси Ш. Х. Сулаймоновага отаси
Худойберган СУЛАЙМОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон жумҳурияти қурилиш вазирлигининг «Узстройснаб» тижорат-воситачилик ишлаб чиқариш фирмаси раҳбарияти, жамоа аъзолари ва касаба уюшмаси қўмитаси шу фирманинг хўжалик ҳисобидаги қурилиш материаллари таъминоти бошқармаси бошлиғи муовини Н. Шокировга онаси
Фарида ШОКИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон халқлари тарихи музейи жамоаси музей илмий ходими З. Алимуҳамедовага отаси
Умаржон АЛИМУҲАМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади. Марҳумга худодан раҳматлар, фарзандлари ва яқинларига сабр-бардош тилайди.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ 54.624 нусхада чоп этилади. ⊙ Нашр кўрсаткичи 64690 ⊙ Босмага бериш вақти 11:30; ⊙ Босмага берилди: 11.50. Буюртма № Г—76 ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10: